

KINNITATUD
Tallinna Ehituskooli direktori 26.04.2021 käskkirjaga nr 1-1/66-2021

KOOSKÕLASTATUD
Tallinna Ehituskooli nõukogu 26.04.2021 otsusega nr 1.1.1.

Tallinna Ehituskool
kutseõppe jätkuõppekava „Mööblirestauraator (spetsialiseerumisega puitosade säilitamisele ja taastamisele)“, tase 5

PÕHIÕPINGUTE MOODULITE RAKENDUSKAVAD

Sihtrühm	Keskkhariduse omandanud õppija, kes omab kutset „Mööblirestauraator, tase 4“ või kutsele vastavaid kompetentse.					
Õppevorm	Statsionaarne, töökohapõhine õpe					
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht 6 EKAP				
1	ETTEVÕTLUSÕPE	Kokku	T	P-töö	PR	Is-töö
		156	6	-	130	20
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.					
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab pädevused, mis võimaldavad tal olla ettevõtlik töötaja ning luua ja juhtida ettevõtet õpitavas valdkonnas					
Õpiväljund	Hindamiskriteerium					
Õpilane:	Õpilane:					
1. Hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda	• analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana, lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast • analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda • analüüsib meeskonnatööna kavandatud äriidee uudsust ja teostatavust, arvestades sihtturgu ja ettevõtlus-keskkonda • koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest					
2. Kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele	• analüüsib meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest • põhjendab meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest					
3. Kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast	• koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiproгноosi, lähtudes äriideest ja turuanalüüsist • hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi, lähtudes loodud äriidee valdkonnast • kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast					
4. Korraldab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelist	• kavandab ettevõtte asutamistsessi, lähtudes äriseadustikust • kavandab meeskonnatööna juhtimistegevused, lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest • koostab ettevõtte arengustrateegia, lähtudes ärimudelist, finantsproгноosidest ja ettevõtluskeskkonnast					

Õppemeetodid		Interaktiivne loeng, proovitöö, õpimapp, analüüs, praktika		
Iseseisev töö		Funktsionaalne lugemine – vastavalt tööjuhendile töö erialase kirjanduse, õppematerjalide ja õigusaktidega jms		
Praktika		Ettevõtte praktilal õpilane arendab ja kinnistab kutse- ja erialaseid oskusi, hoiakuid ja teadmisi; iseseisvust ja vastutust, algatusvõime-ja ettevõtlikkuspädevust Õpilane: – osaleb ettevõtte tegevuses (ettevõtja tööväri), – tutvub ettevõtte eesmärkide ja peamiste tegevustega, ettevõtte struktuuri ja juhtimisega, personalipoliitikaga, – arengustrateegiatega, majandusnäitajatega; ettevõtte kirjeldus, huvigrupid ja keskkond – intervjuuerib ettevõtjat ja personali. – koostab kogutud informatsiooni põhjal kokkuvõtte analüüsides ettevõtte toimimist, ettevõtluskeskkonda, turundust, – finantse ja enda võimalusi saada ettevõtjaks, – koostab äriplaani – koostab Individuaalse SWOT-analüüs: Minu võimalused ettevõtjana – vormistab kokkuvõtte esitluseks kasutades vabalt valitud meediumit.		
Mooduli kokkuvõttev hindamine		Mitteeristav (arvestatud / mittearvestatud)		
Mooduli hinde kujunemine		Mooduli õpiväljundite saavutatust hinnatakse mitteeristavalt, põhimõttel arvestatud/ mittearvestatud. Õppija on omandanud mooduli õpiväljundid vähemalt lävendi (hindamiskriteeriumitega määratud) tasemel ja hindamisel on tulemuseks arvestatud (A), kui õpilane on sooritanud kõik hindamisülesanded, sh iseseisva töö nõuetekohaselt ja tähtaegselt.		
Teemad, alateemad	Teemad	Õppemeetod	Hindamisülesanne ja -meetod	Teadmised, oskused, hoiakud
Ettevõtlus-keskkond	1. Ettevõtlus 2. Ettevõtte toimimine 3. Ettevõtluskeskkond 4. Kultuuridevahelised erinevused 5. Ettevõtjana tegutsemine 6. Äriidee ja ärimudel	Praktiline meeskonnatöö: struktureeritud aruande (foto-, video- vm) koostamine lähtuvalt juhiseist • Kohtumine ettevõtjaga (rühmatöö) • Õppekäik ettevõttesse • Töövarjuna ettevõttes • Intervjuu ettevõtjaga (rühmatöö) • Lood (sh videod) ettevõtetest ja ettevõtjatest • Mõistekaart rühmatööna • Ajurünnak	• Kompleksülesanne: Äriidee ja selle analüüs (turg, makrokeskkond) • Kompleksülesanne: Ärimudeli koostamine ja esitus	– Ettevõtlus – Ettevõtte toimimine – Ettevõtluskeskkond – Kultuuridevahelised erinevused – Ettevõtjana tegutsemine. – Enda võimaluste ja riskide hindamine – Analüüsioskus – Planeerimisoskus – Suhtlemis- ja koostööoskus – Äriidee kavandamine – Meeskonnatöö – Positiivne hoiak ettevõtluse suhtes

		• Videolugu (video-, fotoreportaaz ettevõttest rühmatööna) • Ideekaart: äriidee õpitavas valdkonnas • Ärimudeli koostamine ja esitlemine rühmatööna • Analüüsimeetodid (SWOT, PESTLE, juhtumianalüüs)		– Loovus – Motivatsioon (meeskonnatöös) – Algatusvõime (meeskonnatöös) – Kultuuriteadlikkus – Keskkonnateadlikkus – Emotsioonide juhtimine (meeskonnatöös)
2.Turg ja turundus	1. Nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal 2. Konkurents 3. Turunduseesmärgid 4. Turundusmeetmestik 5. Turuanalüüs 6. Turundusuuring	• Mõistekaart rühmatööna: toote kirjeldus • Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: Sihtrühmade analüüs • Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (meedium vaba): turundustegevuste plaan	• Struktureeritud kirjalik töö juhendi alusel ja selle esitus rühmatööna: • Sihtrühmade analüüs ja turundustegevuste plaan (üheks aastaks)	– Nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal – Konkurents – Turunduseesmärgid ja -tegevused – Toote, tarbija ja turu terviklik kirjeldamine – Turundustegevuste valik – Analüüsioskus – Probleemilahendusoskus – Planeerimisoskus – Loovus – Eetilisus (sihtrühma analüüsi juhend)
3.Finantsid	1. Majanduskeskkond 2. Tulude ja kulude ringkäik 3. Ressursid 4. Ettevõtte tulud ja kulud 5. Majandusarvestuse põhialused (eelarved, kasumiaruanne, bilanss) 6. Äriseadus, raamatupidamise seadus, võlaõigusseadus 7. Ettevõtte maksud	• Juhtumianalüüsid (näidisülesanded) rühmatööna • Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (meedium vaba): ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve, müügiprognoos, kasumiplaan ja bilanss • Juhtumianalüüs: ettevõtte finantseerimisvõimalused • Praktiline meeskonnatöö: ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos	• Kompleksülesanne meeskonnatööna: investeeringute eelarve ja katteallikad, rahavood, müügiprognoos, kasumiplaan, bilansiproognoos, ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos viidetega	– Tulude ja kulude ringkäik – Ressursid – Ettevõtte tulud ja kulud – Majandusarvestuse alused: bilanss, kasumiaruanne, rahavood – Ärimudeli tulud ja kulud – Eelarvete koostamine – Müügiprognoos – Kasumiplaan – Bilansiproognoos – Asjakohaste õigusaktide kasutamine – Raamatupidamise hea tava järgimine

	8. Ärimudeli finantsosa: tulud ja kulud	seoste/viidetega õigusaktidele ja/või heale tavale		– Süsteemmõtlemine – Eetilisus
4. Ettevõtluse alustamine	1. Ärimudeli koostamine Ettevõtte asutamine 2. Ettevõtlusvormid 3. Meeskonnatöö 4. Organisatsioon (inimesed, struktuur, eesmärk) 5. Juhtimistegevused 6. Strateegiline juhtimine	• Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: protsessikirjeldus või –mudel ettevõtte asutamisest lähtuvalt ettevõtlusvormist ja äriideest • Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: ettevõtlusvormide võrdlus • Juhtumianalüüsid juhtimisest ja strateegiatest	Iseseisev töö: • Ettevõtte asutamisprotsessi kirjeldus/mudel ja selle esitlus meeskonnatööna • Ettevõtte arengustrateegia (kolmeks aastaks) meeskonnatööna, lähtudes juhendist ja selle esitlus	– Ärimudel – Ettevõtlusvormid – Ettevõtte asutamine – Ärimudeli koostamine – Tasuvuse hindamine – Planeerimisoskus – Suhtlemisoskus – Koostööoskus – Algatusvõime – Motivatsioon – Arenguuskumus – Meisterlikkus – Süsteemsus – Eetilisus (meetodites)
Õppematerjalid	Randma, T., Raiend, E., Rohelaan, R. jt (2007) Ettevõtluse alused. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ettevõtluse%20alused%20õpilasele.pdf Sirkel, R., Uiboleht, K., Teder, J. jt (2008) Ideest eduka ettevõtteeni. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ideest%20eduka%20ettevõtteeni.pdf Osterwalder, A, Pigneur, Y (2014) Ärimudeli generatsioon, Rahvusraamatukogu kirjastus Kärnsa, O. (2009). Pisiettevõtja käsiraamat, Kirjastus Ilo Zeiger, Peedu (2013). Vajalikke teadmisi ettevõtlusest. E-õpik. TLÜ http://ettevotlusope.weebly.com/ Suppi, K. (2013) Ettevõtlusõpik-käsiraamat, Atlex Pärna, O jt (2016) Töö ja oskused 2025, Kutsekoda OSKA programm Töötamise tulevikutrendid http://oska.kutsekoda.ee/tootamise-tulevikutrendid/tootamise-tulevikutrendid-2016/ Teder, J., Varendi, M. (2008) Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine. HTM, SA Innove Jaansoo, A. (2012) Turunduse alused. I: baasteooria, juhtumikirjelduste ja ülesannete kogu. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Õppe-%20ja%20juhendamaterjalid/Turundus%20I.pdf Vodja, E., Zirnask, V., Suitsu, P. jt (2014) Majandusõpik gümnaasiumile. Junior Achivement Eesti SA Kuusik, A. (2010) Teadlik turundus. TÜ kirjastus Mägi, J. Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused (2011) http://www.e-o-pe.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettevõtlus_2011%20tekst.pdf Eamets, R jt (2012) Ettevõtlikkusest ettevõtluseni, SA Teadlik Valik TÜ, TTÜ, EEK Mainor (2014) Ettevõtlikkusest ettevõtlikkuseni töövihik https://koolielu.ee/waramu/view/1-00fc8369-4a5b-4fd8-9271-			

	• saavutab oma tööst tulenevalt toimivaid kokkuleppeid nii oma meeskonnas kui kliendisuhtes • suhtleb klientide ja kolleegidega korrektses eesti keeles
2. Lahendab veaolukordi, kasutades konfliktijuhtimise ja enesekehtestamise võtteid, suhtub kriitikasse mõistvalt suudab sellest õppida ning arvestab tagasisidega	• tuleb toime keerukates suhtlusolukordades • suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida • arvestab tagasisidega • pakub lahendusi veaolukordade lahendamiseks • põhjendab lahenduste sobivust vea- ja konfliktolukorra ennetamiseks • oskab teha koostööd teiste spetsialistidega ja aitamisevõrgustikus • on valmis eneseanalüüsiks ja -refleksiooniks • on teadlik enda ressursidest, väärtussüsteemist ning tööfilosoofiast • arendab enesekindlust ja positiivset nõudlikkust • rakendab vastavalt vajadusele enesekehtestamise ning inimeste mõjutamise tehnikaid
3. Valib sobivad juhtimisvõtted kaastöötajate juhendamiseks lähtudes muutuvates olukordades, nende võimetest ja isikuomadustest	• jälgib juhendatava tööd ning vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid, • demonstreerib õigeid töövõtteid • laseb juhendataval tegevust korrata kuni korrektse tulemuse saavutamiseni; • annab juhendatavale tagasisidet töösoorituse ning töö edenemise kohta; • koostab tööjuhendeid. • Arvestab juhendatavate võimete ja isikuomadustega • oskab teadlikult valida olukorrale vastavad juhtimis- ja juhendamistehnikad • motiveerib ennast ja meeskonda keeruliste ja ebaharilike olukordade lahendamiseks
4. Säilitab, arendab ja annab edasi oma kutsealaseid oskusi ja teadmisi, hoiab end kursis valdkonna tehnoloogiliste eripärade	• rakendab oma tegevuses kutsealase töö põhimõtteid ja -eetikat • omab ülevaadet erialast tööd puudutavate kirjaliku töö- ja kasutusjuhiste koostamise põhimõtetest • rakendab erialase teabe ja kirjalike tööde vormistamisel sobivat rakendustarkvara ja infotehnoloogia vahendite • kasutab digioskusi erialase teabe hankimisel ja enesetäiendamisel • annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi • teab erialaseid termineid ja mõisteid, kasutab neid oma töös • rakendab omandatud teadmisi ja oskusi tööprotsessi eetiliseks läbiviimiseks • mõistab kultuuripärandi kaitse ja säilitamise probleeme, võimalusi ja meetodeid • mõistab ajalooliste proportsioonide säilitamise vajalikkust • loeb ja analüüsib täiendavat valdkonda ja eriala puudutavat teavet kasutades erinevaid infoallikaid
5. Nõustab kliente ja koostööpartnereid lähtudes kutse- ja nõustamisetikast	• tunneb nõustamise tööpõhimõtteid ja -eetikat • teadvustab nõustaja võimalusi ja vastutusala • on teadlik enda kui nõustaja riskikohtadest ja väljakutsetest • selgitab välja sihtrühmade ootused, soovid ja vajadused, • nõustab kliente ja koostööpartnereid

	• kujundab kliendi teadmisi kultuuripärandi ja muinsuskaitse valdkonnas; • koostab kliendile juhendid esemete transpordiks, kasutamiseks, hooldamiseks ja hoiustamiseks • suhtleb klientide ja koostööpartneritega korrektses eesti keeles kasutades eriala terminoloogiat • analüüsib koos kliendiga ajaloolise eseme restaureerimise ja säilitamise lahendusi • argumenteerib oma seisukohti ja põhimõtteid • nõustab vajadusel kaasaegsete kommunikatsioonitehnoloogiate vahendusel • selgitab kutsetöö ametieetikat, seadusi ja ettekirjutusi • jagab valdkonda ja eriala puudutavat teavet ning trende
Hindamine	Mitteeristav (tulemus „A“ – arvestatud / „MA“ – mitteamvestatud). Kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul
Hindamismeetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid
Kogemusõpe rollimängud	Õppija: Osaleb juhendatud rollimängudes, rakendab erinevaid kogemusõppe ja interaktiivse õppe meetodeid, mis on lõimitud aruteluprotsesside ja dialoogidega: 1. suhtlemise ja enesekehtestamise oskused töös raskete klientidega 2. kriisitöö põhitehnikad 3. grupitöö põhitehnikad 4. konfliktidega toimetulek
Iseseisev töö	Õpilase iseseisev töö õppekirjandusega, et täiendada auditoorses töös saadavaid teadmisi ja oskusi töötamiseks individuaaltöö klientidega
Praktika	Ettevõtte praktika õpilane arendab ja kinnistab kutse- ja erialaseid oskusi, hoiakuid ja teadmisi; iseseisvust ja vastutust, algatusvõime-ja ettevõtlikkuspädevust. Õppija : 1. praktiseerib ja kinnistab omandatud nõustamise ja juhendamise teadmiste ning oskuste kasutamist tööprotsessides; kogeb nõustamise ja juhendamise tööga kaasnevaid emotsioone (nii negatiivseid kui positiivseid); tegeleda võimalikke keeruliste olukordadega, et neist õppida; osaleb erinevates juhendamisprotsessides 2. Koostab praktikast kokkuvõtte sh eneserefleksioon ja vormistab selle esitluseks kasutades vabalt valitud meediumit. 3. Koostab kliendile restaureeritud eseme tehnilise dokumentatsiooni: – toote pakkimise juhendi, – montaažijuhendi, – paigaldusjuhendi, – säilitamis-ja hooldusjuhendi. – koostab selle keeleliselt korrektselt kasutades erialast sõnavara ja terminoloogiat ning vormistab selle kasutades asjakohaseid infotehnoloogia vahendeid.

	- töötab välja toetudes eseme valmistamise tehnoloogiale ja stiililisele analüüsile eseme säilitamise ja taastamise võimaliku meetodi - kaasab taastamismeetodite väljatöötamisse kolleege ja erialaspetsialiste
2. Visualiseerib mööblieseme restaureerimise terviklahenduse, kasutades erinevaid (sh digitaalseid) töövahendeid	- kasutab erinevaid allikmaterjale selgitamaks mööblieseme stiililise terviklikusse - valmistab eskiise võimalikest mööblieseme stiililisest väljanägemisest - visualiseerib restaureeritava mööblieseme terviklahenduse (kolmvaade) - detailide kujutamine mõõtmestatud kolmvaatena erinevates mõõtkavades - kasutab erinevaid töövahendeid visualiseerimaks (sh digitaalseid) mööblieseme algset väljanägemist - kaasab erialaspetsialiste esilekerkivate probleemide lahendamiseks
3. Töötab erinevate allikmaterjalidega leidmaks infot kultuuripärandi säilitamiseks, detailide ja konstruktsioonelementide taastamiseks (sh puuduolevate osade asendamiseks) juhindub teadmistest mööbli valmistamise ja stiilide ajaloost	- kasutab töö teostamisel mööbli valmistamise ja stiilide ajaloo alaseid teadmisi - tunneb erinevate allikmaterjalide otsimise meetodeid nii meediaruumist kui ka infotehnoloogia abil - leiab infotehnoloogia abil infot kultuuripärandi säilitamise kohta - oskab leida lahendusi esemete detailide ja konstruktsioonelementide taastamiseks ja asendamiseks - lähtub oma tegevuses kultuuripärandi säilitamise ja muinsuskaitse põhimõtetest
4. Selgitab kliendile erinevaid restaureerimislahendusi ja koostab tervikliku hinnapakumise ajaloolise mööblieseme restaureerimiseks, kaasates erinevaid spetsialiste	- selgitab mööblieseme erinevaid restaureerimislahendusi ja võimalusi - arutab tellijaga läbi tellijapoolse nägemuse restaureeritava eseme lõppväljanägemise seisukohalt - selgitab ja põhjendab temapoolse restaureerimislahenduse paremust ja meetodite asjakohasust - kaasab erinevaid spetsialiste kliendiga suhtlemiseks vastavalt vajadusele - koostab ajaloolise mööblieseme restaureerimisel kasutatavate kuluvahendite koguste ja hinna kalkulatsiooni - koostab ajaloolise mööblieseme restaureerimise ajakava ja selle kulude kalkulatsiooni - koostab ajaloolise mööblieseme restaureerimiseks tervikliku hinnapakumise - konsulteerib asjatundjatega restaureeritava tervikeseme hinnapakumise ettevalmistamisel - esitleb hinnapakumist kliendile ja teeb lepingu tööde läbiviimiseks ja ajastuseks.
5. Planeerib tööülesannete jaotuse ja vajalikud ressursid vastavalt valitud restaureerimislahendusele, eesmärgiga vältida restaureeritavale mööbliesemele lisakahjustuste tekitamist jälgib kokkulepetest ning tähtaegadest	- planeerib tööde järjekorra ja koostab esialgse restaureerimiskava lähtudes eseme taastamisvõimalustest - planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt ja säästlikul - planeerib vajalike tööde järjekorra ja koostab esialgse restaureerimiskava, lähtudes eseme taastamisvõimalustest - jälgib kokkulepetest ning tähtaegadest kinnipidamist - varub koos meeskonnaga töödeks vajalikku materjali - leiab algupärase eseme restaureerimiseks algsele materjalile sarnaseid puit-, viimistlusmaterjale ning furniture - säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt

kinnipidamist	tagab nõuetekohase materjali olemasolu
Hindamine	Mitteeristav (tulemus „A“ – arvestatud / „MA“ – mittearvestatud). Kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul.
Hindamismeetodid ja hindetööd	Hindamiskriteeriumid
Kompleksülesanne (sh praktika): 1. Eseme seisundi analüüs 2. Taastamise võimaluste pakkumine. 3. Restaureerimislahenduste visualiseerimine.	Õpilane, kasutades teabe hankimiseks erinevaid meetodeid meediaruumist ja infotehnoloogiat, leiab infot kultuuripärandi säilitamise kohta, mööbliesemete detailide valmistamise ja stiilide ajaloost ning koostab rühmatööna kirjaliku aruande, milles: - hindab mööbliesemete seisundit lähtudes esemete stiililisest kuuluvusest kasutades erinevaid allikmaterjale - analüüsib ajastule iseloomulikke stiilelementide olemasolu esemel - uurib eseme valmistamiseks kasutatud tehnoloogiaid ja töömeetodeid ning kasutatud materjale - analüüsib ja hindab mööblieseme tervikliku seisundit - töötab välja restaureerimislahenduse toetudes eseme valmistamise tehnoloogiale ja stiililisele analüüsile - kaasab taastamismeetodite väljatöötamisse kolleege ja erialaspetsialiste - valmistab eskiise võimalikest mööblieseme stiililisest väljanägemisest - visualiseerib restaureeritava mööblieseme algse väljanägemise ja terviklahenduse (kolmvaade) kasutades erinevaid töövahendeid (sh digitaalseid) - kujutab detailide mõõtmestatud kolmvaated erinevates mõõtkavades - kirjeldab lahendusi esemete detailide ja konstruktsioonielementide taastamiseks ja asendamiseks - kasutab erinevaid allikmaterjale kultuuripärandi säilitamiseks juhindudes mööbli valmistamise ja stiilide ajaloost
Iseseisev töö (sh praktika): 1. Kuluarvestuse ja lepingu koostamine 2. Ressursside planeerimine	Õppiija: - arutab tellijaga läbi tellijapoolse nägemuse restaureeritava eseme lõppväljanägemise seisukohalt - selgitab ja põhjendab temapoolse restaureerimislahenduse paremust ja meetodite asjakohasust - kaasab vajadusel erinevaid spetsialiste kliendiga suhtlemiseks - planeerib ajaloolise mööblieseme restaureerimisel kasutatavate kuluvahendite koguste ja hinna kalkulatsiooni - planeerib ajaloolise mööblieseme restaureerimise ajakava ja selle kulude kalkulatsiooni - koostab ajaloolise mööblieseme restaureerimiseks tervikliku hinnapakkumise - konsulteerib asjatundjatega restaureeritava tervikeseme hinnapakkumise ettevalmistamisel - esitleb hinnapakkumist kliendile ja teeb lepingu tööde läbiviimiseks ja ajastuseks - planeerib vajalike tööde järjekorra ja koostab esialgse restaureerimiskava, lähtudes eseme taastamise võimalustest - planeerib ressursside kasutamise (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsi) efektiivselt ja säästlikult - fikseerib kokkulepped ja tähtajad - otsib tarnijaid eseme restaureerimiseks algsele materjalile sarnaseid puit-, viimistlusmaterjalide ning furnituuri saamiseks - funktsionaalne lugemine: töölehe alusel töö erialase kirjanduse, õppematerjalide, õigusaktide ja juhenditega jms

Praktika	Ettevõtte praktika eesmärgiks on õpilase kutse- ja erialaste oskuste, iseseisvuse ja vastutuse, algatusvõime- ja ettevõtlikkus-pädevuse arendamine ja kinnistamine. Õppija: • rakendab reaalses töökeskkonnas kutsealaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid • pakub lahendusi mööblieseme restaureerimiseks ja säilitamiseks • selgitab välja kliendi soovid, nõustades teda teenuse valiku ja sisu osas • koostab hinnapakkumise • visualiseerib mööblieseme restaureerimise • teostab tööd järgides ettevõttes väljakujunenud töökorraldust ja –rütmi; • lähtub oma tegevuses etteantud tööülesandest, tehnoloogiast ja kvaliteedinõuetest; lahendab töö käigus tekkinud probleemid; • töötab pädevuse piires ennast ja teisi juhtivalt • järgib töötervishoiu-, tööohutus- ja keskkonnohutusnõudeid ning restaureerimise põhimõtteid; • dokumenteerib ja jäädvustab tööde protsessi; • kontrollib enda tegevust; vastutab tööülesannete täitmise eest; planeerib meeskonnaliikmena oma tegevust ning arendab meeskonnaliikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust. • planeerib vajalike tööde järjekorra ja koostab esialgse restaureerimiskava, lähtudes eseme taastamisvõimalustest • valib välja ja valmistab tööks ette sobilikud töövahendid, kontrollides nende seisukorda • täidab iga tööpäeva praktikapäeviku ettenähtud korras, kus fikseerib lühidalt tehtud tööülesanded ja mida neist õppis • koostab praktika lõppedes kirjaliku eneseanalüüsi, analüüsib oma toimetulekut erinevate tööülesannetega • koostab õpimapi praktikakohas tehtud töödest (fotod, juhendid) • koostab kokkuvõtte analüüsi tulemustest ja vormistab selle korrektses õppekeeles, kasutades infotehnoloogiavahendeid ja erialast terminoloogiat • koostab esitluse praktika kaitsmiseks (elektrooniline ettekanne etteantud vormis korrektses eesti keeles, kasutades infotehnoloogiavahendeid – nt PowerPoint esitus)
Kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinde saamise eelduseks on õpiväljundite saavutamine, hindetööde, praktiliste tööde sh. iseseisvate tööde sooritamine vähemalt lävendi tasemel.
Teemad ja alateemad	Eneseanalüüs: isikuomadused, väärtused ja hoiakud, vajadused, motivatsioon, võimed, huvid, oskused; kutse, eriala ja ametialase ettevalmistuse nõuded (sh kutsestandardid), töömaailma ootused ning võimalused (sh praktika osas); tööturu ja elukestva õppe võimaluste info; töö- ja praktikakohale kandideerimine, kandideerimisdokumendid (cv, motivatsioonikiri, sooviavaldus), tööintervjuu; karjääriplaan; vajadused, ressursid, piiratus; ettevõtluse olemus; Toode, teenus. hind, hinnakujundus; konkurents; eesti maksusüsteem, üksikisiku maksustamine, tuludeklaratsioon; finantsasutuste poolt pakutavad teenused; eesti ettevõtluskeskkond (keskendudes isikuteenindusele); palgatöötaja ja ettevõtja; ettevõtte majandustegevuse ülevaade (kliendid, tooted töökorraldus); äriidee.

	Töölepinguseadus; tööleping, töövõtuleping ja käsundusleping; töötaja õigused, kohustused ja vastutus; bruto- ja netopalgas ning ajutise töövõimetuse hüvitise arvestamine aja- ja tükitöö ning majandustulemustelt makstava tasu alusel; töötamine välisriigis; asjaajamine ja dokumendihaldus organisatsioonis (sh seletuskiri); e-kirjavahetus; dokumentide säilitamine (üksikisiku vaatenurgast). Suhtlemise olemus. Suhtlemisvajadused ja -ülesanded. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine. Ametlik ja mitteametlik suhtlemine. Isikutaju eripära ja seda mõjutavad tegurid. Positiivne minapilt. Tõepärane enesehinnang Käitumine suhtlemissituatsioonis. Esmamulje. Käitumisviisid. Erinevad suhtlemissituatsioonid. Vealukorrad, nende tekkepõhjused. Toimetulek vealukordades. Meeskonnatöö; Suhtlemisvahendite kasutamine sh telefoni- ja internetisuhtluse hea tava; Toimetulek stressiga. Stress ja selle põhjused. Tööstress. Läbipõlemine. Toimetulek pingete ja stressiga. Kultuurilised erinevused suhtlemisel; Suhtlemis- ja käitumissituatsioonid teeninduses.
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, diskussioon, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, analüüsiv kirjutamine, õpimapp, dokumenteerimine, fotografeerimine, vestlus, veebipõhine õpe, praktika
Õppematerjalid	Äripäeva käsiraamat – Töötervishoid ja tööohutus Töölepinguseadus Võlaõigusseadus Kollektiivlepingu seadus Ravikindlustuse seadus Vanemahüvitise seadus Riikliku pensionikindlustuse seadus EVS 882-1:2006 „Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendielemendid ja vorminõuded. Osa 1: Kiri“. Lewis, R. D. Kultuuridevahelised erinevused: kuidas edukalt ületada kultuuribarjääre. Tallinn: TEA Kirjastus, 2003. Eetikaveeb: http://www.eetika.ee/et/globaalne_eetika/kultuuriderinevused/192800 A.Kidron; V.Kolga. Isiksuse käsitlusi Läänes ja Idas A.Kidron. Suhtlemise psühholoogia. Berne, E. Suhtlemismängud. Mängud ja manipulatsioonid inimsuhetes. Goleman, D. Töö emotsionaalse intelligentsusega. Emotsionaalse intelligentsuse kasutamine. Garnegie, D. Kuidas võita sõpru ja mõjustada inimesi. Perioodika, 1991 A.Kidron. Suhtlemine. Inimesuhted ja suhtlemispsühholoogia. Mondo, 2004. A.Kidron. Isiksus. Tallinn 2005 Tooman, H., Mae, A. Inimeselt inimesele. Tallinn: Avita 1999 Ajakiri „Psühholoogia Sinule“ K.Karro „Kuidas me tegelikult suhtleme?“, Tallinn OÜ Agitaator 2012 Töövihik stressiga tegelemiseks R.B.Cialdini „Mõjustamise psühholoogia: Teooria ja praktika“. Tallinn: Pegasus, 2001 Integratsiooni ja Migratsiooni SA „Karjääri planeerimine“, 2013 „Karjääriõppe sidumine praktikaga. Soovituslikud abimaterjalid“, HTM ja Innove. 2010 „Karjääriplaneerimise oskuste kujundamine kutseõppes“, HTM ja Innove 2014 S.Schumann „Suhtlemise alused lihtsas keeles“, Tallinn 2014 „Töötervishoiu ja tööohutuse käsiraamat kutsekoolidele“, Sotsiaalministeerium „Töötervishoid ja tööohutus: teabelehed. Sotsiaalministeerium, 2006

Moodul nr 4	ÕPITEE JA TÖÖ MUUTUVAS KESKKONNAS	Mooduli maht 5 EKAP					Õpetajad
		Tunde kokku	T	P-töö	PR	Is-töö	M.Sildre S.Aunaste juhendaja ettevõttes
		130	6	-	100	24	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad.						
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija juhib oma tööalast karjääri tänapäevases muutuv keskkonnas, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.						
Õpiväljund 1 Individuaalne õpitee 1) Õppija kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid Arendatavad teadmised, oskused, hoiakud:	Teadmised: • enesejuhtimine • lühi- ja pikaajalised eesmärgid • plaanimine • õpitee kujundamise võimalused • õpinguid mõjutavad isiklikud ja keskkonnategurid • eneseanalüüsi meetodid • kutsesüsteemist lähtuvad teadmised, oskused ja isikuomadused, nende arendamise ja tõendamise võimalused • enesemotivatsioon						
	Oskused: • eesmärgipärane enese analüüsimine • asjakohase eneseanalüüsi meetodi kasutamine • tegevuste eesmärgistamine ja plaanimine • õpieesmärkide seadmine, põhjendamine ja hindamine • enese motiveerimine • tagasiside küsimine ning vastuvõtmine					Hoiakud: • positiivne hoiak enesearendamise suhtes • valmisolek meeskonnatööks ja koostööks • enesejuhtimine • probleemide lahendamisele suunatud hoiak • mitmekesisuse austamine • ettevõtlik hoiak	
Hinde- ja hindamiskriteeriumid	Õppija sooritus vastab tulemusele „ Arvestatud ”, kui õppija: • analüüsib oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostöö-oskusi • analüüsib ennast ja oma õpiteed ning sõnastab oma õpieesmärgid • koostab eesmärgipärase isiklike õpitegevuste plaani, arvestades oma ressursside ja erinevate keskkonnateguri-tega						
Teemad, õppeülesanded ja -meetodid (sh iseseisev töö): 1.1. Enesejuhtimine. Õpimotivatsiooni alused. Enesemotivatsioon. Eneseanalüüsi meetodid. Kutsesüsteemist lähtuvate teadmiste, oskuste, isikuomaduste arendamise ja tõendamise võimalused. Õppija:					Hindamisülesanded ja -meetodid Iseseisev töö: Õppija: a) koostab digitaalsesse arengumappi		

a) koostab eneseanalüüsi Meetodid: enesehinnang (enda ja erialaga seotud kutsestandardis kirjeldatud kompetentside võrdlus), isiklik SWOT analüüs, rühmaarutelu, loovustehnikad 1.2. Õpitee kujundamine. Õpinguid mõjutavad isiklikud ja keskkonnategurid b) koostab oma õpitegevuste plaani Meetodid: visualiseerimine (ajajoon, tabel, skeem), struktureeritud kirjalik töö.	Eneseanalüüsi b) koostab struktureeritud kirjaliku Õpitegevuste plaani	
Õpiväljund 2 Keskkonna mõistmine 2) Õppija analüüsib ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi, lähtudes jätkusuutlikkuse põhimõtetest Arendatavad teadmised, oskused, hoiakud:	Teadmised: • ühiskond ja majandus • jätkusuutlik majandus • analüüsimeetodid • turumajanduse alused (majandusringlus, turg, nõudlus ja pakkumine, konkurents) ettevõtluskeskkonna olemus ja osad, regionaalne ettevõtlus ja seda mõjutavad tegurid • organisatsioonid (vormid, eesmärgid, sise- ja väliskeskkond) • töölepinguseaduse üldmõisted – tööandja ja töövõtja, nende rollid, õigused ja kohustused • rühma- ja meeskonnatöö	Hoiakud: • positiivne hoiak enesearendamise suhtes • valmisolek meeskonnatöös ja koostöös • enesejuhtimine • probleemide lahendamisele suunatud hoiak • mitmekesisuse austamine • ettevõtlik hoiak
Hinde- ja hindamiskriteeriumid	Õppija sooritus vastab tulemusele „Arvestatud”, kui õpilane: • analüüsib meeskonnatööna turumajanduse toimimist ja selle osapoolte ülesandeid • analüüsib meeskonnatööna piirkondlikku ettevõtluskeskkonda • selgitab regulatsioonidest lähtuvaid tööandja ja töövõtja rolle, õigusi ja kohustusi • analüüsib organisatsioonide vorme ja tegutsemise viise, lähtudes nende eesmärkidest • valib oma karjääri eesmärkidega sobiva organisatsiooni ning selgitab selles enda võimalikku rolli seostab erinevaid keskkonnategureid enda valitud organisatsiooniga ning selgitab probleeme ja jätkusuutlikke võimalusi	

Teemad, õppeülesanded ja -meetodid (sh iseseisev töö): 2.1. Ühiskond ja turumajandus. Turumajanduse alused. Õppija: a) koostab praktilise meeskonnatööna arutelu tulemusena mõistekaardi „Ühiskond ja turumajandus“ - majandusmudelid ja põhimõisted, jätkusuutlik majandus ja vastutustundlik ettevõtlus. 2.2. Organisatsioonid (vormid, eesmärgid, sise- ja väliskeskkond) 2.3. osaleb õppekäigul, mille põhjal koostab juhendi alusel individuaalse või meeskonnatööna analüüsi „Organisatsioon kui avatud süsteem“. 2.4. Ettevõtluskeskkond, mikro- ja makrokeskkond, sidusgrupid 2.5. osaleb (juhendi ja analüüsiga) õppekäigul, mille põhjal viib läbi praktilise uurimuse ja koostab analüüsi „Organisatsiooni keskkond“. 2.6. Soovitud roll organisatsioonis, võimalused ja piirangud b) koostab eneseanalüüsi „Soovitud roll organisatsioonis, võimalused ja piirangud“. 2.7. Töölepinguseaduse üldmõisted – tööandja ja töövõtja, nende rollid, õigused ja kohustused c) analüüsib juhendi alusel ja esitleb praktilise töö teemal „töökeskonna analüüs seoses õpitava erialaga: riskid, õigused, kohustused“.	Hindamisülesanded ja -meetodid: Õppija: a) täidab praktilise kompleksülesande, mis hõlmab majanduse aluseid (mõisted, majandusringluse mudel, põhiprintsiibid väidete/valikutena jms). b) koostab regionaalse ettevõtluskeskkonna analüüsi c) koostab juhendi alusel eneseanalüüsi seoses õpitava erialaga ja valitud organisatsiooniga d) koostab juhendi alusel töökeskkonna analüüsi ja hindamise. e) Lugemine- erialane kirjandus, õppematerjalid, õigusaktid ja juhendid jms				
Õpiväljund 3 Väärtusloome ja panustamine 3) hindab oma panust enda ja teiste jaoks väärtuste loomisel kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses Arendatavad teadmised, oskused, hoiakud:	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="633 782 1585 1098"> Teadmised: • probleemid ühiskonnas • probleemilahenduse käsitused, jätkusuutlikkus ning probleemilahendust soodustavad ja takistavad tegurid • keskkonnategurite analüüsimeetodid • väärtust loov mõtlemine, väärtusloome kultuurilises sotsiaalses ja rahalises tähenduses • tegevuste plaanimise meetodid • tulud ja kulud, nende eelarvestamine Vastavalt valikule: projekt, projektijuhtimine (sh sündmuste korraldamine), äriidee, ärimudel </td><td data-bbox="1585 782 2157 1098"></td></tr> <tr> <td data-bbox="633 1098 1585 1468"> Oskused: • ühiskonna probleemide analüüsimine, kompleksse probleemi määratlemine • keskkonnategurite analüüs • uuenduslike probleemilahenduste kavandamine loovustehnikate abil • probleemilahenduste väärtuste analüüsimine kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses • probleemilahenduste elluviimise kavandamine • eelarve koostamine • enda panustamise hindamine </td><td data-bbox="1585 1098 2157 1468"> Hoiakud: • positiivne hoiak enesearendamise suhtes • valmisolek meeskonnatöoks ja koostööks • enesejuhtimine • probleemide lahendamisele suunatud hoiak • mitmekesisuse austamine • ettevõtlik hoiak </td></tr> </table>	Teadmised: • probleemid ühiskonnas • probleemilahenduse käsitused, jätkusuutlikkus ning probleemilahendust soodustavad ja takistavad tegurid • keskkonnategurite analüüsimeetodid • väärtust loov mõtlemine, väärtusloome kultuurilises sotsiaalses ja rahalises tähenduses • tegevuste plaanimise meetodid • tulud ja kulud, nende eelarvestamine Vastavalt valikule: projekt, projektijuhtimine (sh sündmuste korraldamine), äriidee, ärimudel		Oskused: • ühiskonna probleemide analüüsimine, kompleksse probleemi määratlemine • keskkonnategurite analüüs • uuenduslike probleemilahenduste kavandamine loovustehnikate abil • probleemilahenduste väärtuste analüüsimine kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses • probleemilahenduste elluviimise kavandamine • eelarve koostamine • enda panustamise hindamine	Hoiakud: • positiivne hoiak enesearendamise suhtes • valmisolek meeskonnatöoks ja koostööks • enesejuhtimine • probleemide lahendamisele suunatud hoiak • mitmekesisuse austamine • ettevõtlik hoiak
Teadmised: • probleemid ühiskonnas • probleemilahenduse käsitused, jätkusuutlikkus ning probleemilahendust soodustavad ja takistavad tegurid • keskkonnategurite analüüsimeetodid • väärtust loov mõtlemine, väärtusloome kultuurilises sotsiaalses ja rahalises tähenduses • tegevuste plaanimise meetodid • tulud ja kulud, nende eelarvestamine Vastavalt valikule: projekt, projektijuhtimine (sh sündmuste korraldamine), äriidee, ärimudel					
Oskused: • ühiskonna probleemide analüüsimine, kompleksse probleemi määratlemine • keskkonnategurite analüüs • uuenduslike probleemilahenduste kavandamine loovustehnikate abil • probleemilahenduste väärtuste analüüsimine kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses • probleemilahenduste elluviimise kavandamine • eelarve koostamine • enda panustamise hindamine	Hoiakud: • positiivne hoiak enesearendamise suhtes • valmisolek meeskonnatöoks ja koostööks • enesejuhtimine • probleemide lahendamisele suunatud hoiak • mitmekesisuse austamine • ettevõtlik hoiak				

	• meeskonnatöö ja suhtlemine meeskonnas Vastavalt valikule: projekti kavandamine ja rakendamine sh sündmuse plaanimine ja korraldamine või äriidee kirjeldamine ja ärimudeli koostamine	
Hinde- ja hindamiskriteeriumid	Õppija sooritus vastab tulemusele „Arvestatud”, kui õpilane: • analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna kompleksse probleemi ühiskonnas • kavandab meeskonnatööna uuenduslikke lahendusi, kasutades loovustehnikaid • analüüsib meeskonnatööna erinevate lahenduste kultuurilist, sotsiaalset ja/või rahalist väärtust • valib ja põhjendab meeskonnatööna sobivaima lahenduse probleemile • koostab meeskonnatööna tegevuskava ja eelarve valitud lahenduse elluviimiseks • hindab enda kui meeskonnaliikme panust väärtusloomes	
Teemad, õppeülesanded ja -meetodid (sh iseseisev töö): 3.1. Probleemid ühiskonnas. Probleemilahenduse käsitused, jätkusuutlikkus ning probleemilahendust soodustavad ja takistavad tegurid Õppija: a) määratleb komplekssed probleemid ühiskonnas (meetodid: arutelu, rühmatöö meetodid, idee- või mõistekaart, loovustehnikad või meetodite kombinatsioon) 3.2. Mikro- ja makrokeskkond. Keskkonnategurite analüüsimeetodid. b) koostab rühmatööna keskkonnategurite analüüsi (PEST või PESTLE) 3.3. Probleemilahendusmeetodid. c) püstitab meeskonnatööna projektülesande (probleemi) ja analüüsi, seab eesmärgi, kavandab lahenduse ja määratleb väärtuse (meetodid: ajurünnak, debatt, rühmatöö meetodid või meetodite kombinatsioon) 3.4. Tulud ja kulud, nende eelarvestamine. Projektijuhtimise alused. Õpilase valitav õppeülesanne: d-1) kavandab ja rakendab projekti (meetodid: projekt, meeskonnatöö, loovustehnikad, esitlus, enesehinnang, meeskonnatöö hinnang, refleksioonimeetodid, struktureeritud kirjalik töö) d-2) koostab meeskonnatööna struktureeritud kirjaliku töö ja esitluse „Äriidee, ärimudel ja prototüüp“ (meetodid: meeskonnatöö, loovustehnikad, esitlus, enesehinnang, meeskonnatöö hinnang, refleksioonimeetodid, struktureeritud kirjalik töö)		Hindamisülesanded ja -meetodid: Õppija vastavalt valikule: a) planeerib meeskonnatööna projekti (sh koostab eelarve, teostab projekti, koostab aruande ja esitleb projekti tulemusi); koostab individuaalselt enesehinnangu/-analüüsi (enesejuhtimine, tegevuse peegeldamine, panustamine projektis ja meeskonnatöös, arenguvajadused ja -võimalused); koostab meeskonnatöö hinnangu (meeskonnatöö peegeldamine, meeskonnakaaslaste panustamine, arenguvajadused ja -võimalused) või b) koostab meeskonnatööna ärimudeli, loob ja testib prototüüpi, koostab aruande ja esitleb tulemusi.
Õpiväljund 4 Enesearengut väärtustav hoiak 4) koostab ennastjuhtiva õppijana isikliku lühi- ja pikaajalise karjääri-	Teadmised: • kutsealase arengu juhtimine • karjääriinfo allikad • kandideerimine	

plaani Arendatavad teadmised, oskused, hoiakud:	• karjääri kujundamine • karjäärivalikud ja -otsuseid mõjutavad tegurid • valikuvõimalused ja otsustamine oskuste arendamise, rakendamise ja täiendamise võimalused • lühi- ja pikaajaline karjääriplaan
Hinde- ja hindamiskriteeriumid	Oskused: • kutsealase arengu analüüsimine erinevatest aspektidest lähtuvalt • karjääriinfo allikate kasutamine, nende asjakohasuse ja usaldusväärsuse hindamine • kandideerimiseks vajalike materjalide koostamine • isiklike karjäärile tähenduse loomine • isiklike ja muutuvast keskkonnast tulenevate tegurite ja nende koosmõju analüüsimine • lühi- ja pikaajalise karjääriplaani koostamine ja seostamine elukestva õppega Hoiakud: • positiivne hoiak enesearendamise suhtes • valmisolek meeskonnatööks ja koostööks • enesejuhtimine • probleemide lahendamisele suunatud hoiak • mitmekesisuse austamine • ettevõtlik hoiak
Teemad, õppeülesanded ja -meetodid (sh iseseisev töö): 4.1. Isikliku kutsealase arengu juhtimine, karjääri kujundamine Õpilane: a) koostab isikliku SWOT-analüüsi, enesehinnangu karjäärikujundamise pädevuste küsimustiku baasil 4.2. Tööle ja kandideerimine b) koostab rühmaaruteluna praktilise tööna kandideerimiseks vajalikud materjalid 4.3. Karjääriplaani kujundamine c) koostab oskuste rakendamise ja arendamise plaani (karjääriplaani); meetodid: mõistekaart, loovustehnikad, nt suunatud kujutluse ülesanded, karjääriplaani visualiseerimine, hindamismatriksid, Demingi ring.	Hindamisülesanded ja -meetodid: Õpilane: a) koostab digitaalsesse arengumappi eneseanalüüsi b) koostab struktureeritud kirjaliku tööna oma karjääriplaani.
Hindamine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (tulemus „A“ – arvestatud / „MA“ – mittearvestatud).
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Õppetöö käigus rakendatakse kujundavat hindamist. Kutset läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult mooduli õpiväljundite ja kokkuvõtva hindamise juures. Moodul hinnatakse protsessis vastavalt ülesannete juures toodud hin-

	damiskriteeriumitele, lisaks on nõutav iseseisvate tööde sooritamise vähemalt lävendi tasemel. Moodulihinde saamise eelduseks on õpiväljundite saavutamine, hindamis- ja iseseisvate tööde sh praktika sooritamise vähemalt lävendi tasemel – tulemusele „Arvestatud“.
Hindamismeetodid:	Hindamisülesanded ja hindekriteeriumid
Praktika	Ettevõtte praktika õpilane arendab ja kinnistab kutse- ja erialaseid oskusi, hoiakuid ja teadmisi ; iseseisvust ja vastutust, algatusvõime-ja ettevõtlikkuspädevust. Õpilane: – osaleb ettevõtte tegevuses, teadvustab ettevõtte eesmärgi, vormi ja tegevust – eesmärgistab ja planeerib oma tööalast tegevust – rakendab ja arendab kutsesüsteemist lähtuvad teadmisi, oskusi ja isikuomadusi – rakendab oma tegevuses enesejuhtimist ja –regulatsiooni – juhendab ja juhib ressursse sh meeskonna juhtimine – arvestab isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid – tagasiside küsimine ning vastuvõtmine – enese rolli määratlemine organisatsioonis – analüüsib töölepinguseaduse regulatsiooni tööandja ja töövõtjana – eelarve koostamine – täidab praktikapäevikut ja koostab praktika aruande – koostab digitaalsesse arengumappi praktika tulemustest analüüsib oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskusi – koostab arengumapi osana isikliku SWOT-analüüsi ja karjääriplaani
Õppematerjalid	• Mooduli „Õpitee ja töö muutuv keskkonnas“ rakendamise tugimaterjal • Õpetajate koostatud materjalid • Brophy, J. (2014). Kuidas õpilasi motiveerida: Käsiraamat õpetajatele. SA Archimedes: Tallinn. Peatükid (1, 3, 4, 6, 7). • Lewis, R. D. Kultuuridevahelised erinevused: kuidas edukalt ületada kultuuribarjääre. Tallinn: TEA Kirjastus, 2003. • A.Kidron. Suhtlemine. Inimsuhted ja suhtlemispsühholoogia. Mondo, 2004 • Eetikaveeb: http://www.eetika.ee/et/globaalne_eetika/kultuuriderinevused/192800 • Karjääri planeerimise oskuste kujundamine kutseõppes file:///C:/Users/LyaM/Downloads/Opetajaraamat_web_kaanteta.pdf • Eesti Töötukassa, Abiks valikutel https://www.tootukassa.ee/sites/tootukassa.ee/files/abiks_valikutel_ee_22_02_2018_issuu.pdf • Daniel Goleman. Sotsiaalne intelligentsus. OÜ Väike Vanker, 2007 • Daniel Goleman. Töö emotsionaalse intelligentsusega. OÜ Väike Vanker, 2001

2.Toetub analoogiatele ja tervik-eseme stiilile, loob puuduvatest või lagununud detailidest mõõtmestatud tervikpildi, kasutades selleks erinevaid (sh digitaalseid) töövahendeid	• kasutab erinevaid allikmaterjale selgitamaks mööblieseme stiilise terviklikusse • toetub stiililistele analoogiatele loomaks eseme tervikpilti • lagununud detailide taasloomisel kasutab eseme stiililist analüüsi ja analoogiaid • valmistab eskiise võimalikest mööblieseme stiililisest väljanägemisest • visualiseerib restaureeritava mööblieseme mõõtmestatud terviklahenduse • kasutab erinevaid töövahendeid visualiseerimaks (sh digitaalseid) mööblieseme algset väljanägemist • kaasab erialaspetsialiste esilekerkivate probleemide lahendamiseks
3.Valmistab detailide mõõtmestatud eskiiside abil puuduvad detailid õigetest materjalidest traditsioonilisi tehnoloogiaid ja töövõtteid kasutades	• kasutab mööbli valmistamise ja stiilide ajaloo alaseid teadmisi • tunneb erinevate allikmaterjalide otsimise meetodeid nii meediaruumist kui ka infotehnoloogia abil • leiab infotehnoloogia abil infot kultuuripärandi säilitamise kohta • kasutab teadmisi mööbliesemete detailide valmistamise tehnoloogia alalt • valmistab mõõtmestatud eskiisi abil puuduvad detailid • kasutab detailide loomisel õigeid materjale • detailide loomisel kasutab traditsioonilisi tehnoloogiaid ja töövõtteid • oskab leida lahendusi esemete detailide ja konstruktsioonelementide taastamiseks ja asendamiseks
4.Töötab vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, ennast ja teisi juhtivalt järgides töötervishoiu, keskkonnahoiu ,tööohutuse reegleid ning oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid	• juhendab vajadusel algajaid töötajaid /praktikante esmaste ja ohutute töövõtete omandamisel ,töövahendi kasutamisel ja hooldamisel • suunab algajaid töötajaid /praktikante töötama distsiplineeritult ja positiivse rutiini alusel • järgib töövahendite, seadmete kasutamisel etteantud kasutus-ja ohutusjuhendeid • järgib töökoha ettevalmistamisel, töö ajal ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber • kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, vajalikke abi- ja isikukaitsevahendeid vahendeid nõuetekohaselt • valdab esmaseid esmaabi võtteid ja vahendeid • järgib tekkivate jäätmete utiliseerimisel jäätmekäitluseeskirjades olevaid nõudeid • jälgib oma tööga seotud õigusakte • töötab meeskonna liikmena kui ka iseseisvalt erinevatel tööloikudel vahelduvates olukordades • eristab isiklikku ja kollektiivset vastutusalala • hindab oma töö valmidusastet ja kvaliteeti • lahendab probleemsituatsioone rakendades asjakohaseid lahendusi ja meetodeid • on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, kohandub meeskonnaga ja on valmis teistelt õppima
Hindamine	Eristav hindamine. Õpilane on omandanud õpiväljundid, sooritanud hindetööd ja praktilised ülesanded sh. iseseisva töö ja praktika lävendi tasemel. Kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul.

Hindamismeetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid
Kirjalik töö: Restaureerimiskava koostamine (mitteeristav hindamine)	Õppija koostab restaureerimistööde kava lähtudes mööblieseme terviklikkuse ja stiililisuse hinnangust, kasutab lahenduste leidmiseks ja põhjendamiseks erinevaid ja spetsiifilisi infoallikaid, erialast kirjandust, ning erinevaid internetipõhiseid otsinguparameetreid; kontrollib informatsiooni usaldusväärsust; vajadusel konsulteerides eriala spetsialistiga: – analüüsib ajastule iseloomulikku stiilielementide olemasolu esemel – uurib eseme valmistamiseks kasutatud tehnoloogiaid ja töömeetodeid ning kasutatud materjale – hindab ja analüüsib mööblieseme tervikliku seisundit – pakub välja toetudes eseme valmistamise tehnoloogiale ja stiililisele analüüsile eseme säilitamise ja taastamise võimaliku meetodi – kaasab taastamismeetodite väljatöötamisse kolleege ja erialaspetsialiste – kasutab erinevaid allikmaterjale selgitamaks mööblieseme stiilise terviklikusse – toetub stiililistele analoogiatele loomaks eseme tervikpilti – taasloob lagunenud detailid kasutades eseme stiililist analüüsi ja analoogiaid – valmistab eskiise võimalikest mööblieseme stiililisest väljanägemisest – visualiseerib restaureeritava mööblieseme mõõtmestatud terviklahenduse – kasutab erinevaid töövahendeid visualiseerimaks (sh digitaalseid) mööblieseme algset väljanägemist – kaasab erialaspetsialiste esilekerkivate probleemide lahendamiseks
Praktiline töö (sh praktika): Esem detailide või konstruktsioonelementide koopiategemine	Õpilane valmistab detailide mõõtmestatud eskiiside abil puuduvad detailid õigetest materjalidest traditsioonilisi tehnoloogiaid ja töövõtteid kasutades; töötab vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, ennast ja teisi juhtivalt järgides töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse reegleid ning oma tööga seotud õigusakte ja eetikanoõudeid: – kasutab praktilise töö teostamisel mööbli valmistamise ja stiilide ajaloo alaseid teadmisi – kasutab teabe hankimiseks erinevaid allikmaterjale ja infotehnoloogiat – valmistab mõõtmestatud eskiisi abil puuduvad detailid – kasutab detailide loomisel õigeid materjale, traditsioonilisi tehnoloogiaid ja töövõtteid – oskab leida lahendusi esemete detailide ja konstruktsioonelementide taastamiseks ja asendamiseks – juhendab vajadusel algajaid töötajaid /praktikante esmaste ja ohutute töövõtete omandamisel, töövahendi kasutamisel ja hooldamisel – järgib töövahendite, seadmete kasutamisel etteantud kasutus- ja ohutusjuhendeid – järgib töökoha ettevalmistamisel, töö ajal ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid – ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber – rakendab tööprotsessis töötervishoidu ja materjalide korduvkasutuse põhimõtteid – kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, vajalikke abi- ja isikukaitsevahendeid vahendeid nõuetekohaselt – valdab esmaseid esmaabi võtteid ja vahendeid <u>Hindekriteeriumid:</u>

	Rahuldav, 3 - tööd on sooritatud lävendi tasemel mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine; teostab tööd etteantud aja jooksul; valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette vajalikud materjalid, juhindudes restaureerimistööde plaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust, vastutab tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel omandatud teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut Hea, 4 - tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine.; teostab iseseisvalt ja tähtaegselt, valib materjalid ja töövahendid, lähtudes etteantud tööülesannetest ja restaureerimismeetodist; valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel häid teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab enda ja teiste tööülesannetega toimetulekut Väga hea, 5- tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine; planeerib ratsionaalselt tööaega, teostab praktilise töö silmapaistva kvaliteediga ja etteantud aja jooksul, valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda ja teiste tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab põhjalikke teoreetilisi teadmisi, analüüsib tehtut; näitab initsiatiivi ja algatusvõimet kõikides töö etappides; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, töötab ennast ja teisi juhtivalt ning iseseisvalt oma pädevuse piires
Iseseisev töö (sh praktika) (mitteeristav hindamine)	Õppija: koostab teostatud ja dokumenteeritud restaureerimistööde põhjal tervikliku ja eesmärgipärase aruande: 1.Erinevate praktiliste tööde tehnoloogiakaardid 2.Kasutatud materjalide kuluarvutused 3.Fotod jm lisad valminud töödest Funktsionaalne lugemine – vastavalt tööjuhendile töö erialase kirjanduse, õppematerjalide ja õigusaktidega jms
Praktika	Ettevõtte praktika õpilane arendab ja kinnistab kutse- ja erialaseid oskusi, hoiakuid ja teadmisi ; iseseisvust ja vastutust, algatusvõime-ja ettevõtlikkuspädevust. Õpilane: – planeerib vajalike tööde järjekorra ja koostab esialgse restaureerimiskava, lähtudes eseme taastamisvõimalustest – valmistab mõõtmestatud eskiisi abil puuduvad eseme detailid – valmistab puuduvad konstruktsioonelementide koopiad – säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt – loob tööolukorrast lähtudes ergonoomilise ja ohutu töökoha ning hoiab selle korras – dokumenteerib eseme restaureerimistööd nõuetekohaselt kasutades IKT -vahendeid – kasutab töötamisel sobivaid isikukaitse- ja abivahendeid – järgib töö planeerimisel, töö ajal ja töötamisel töötervishoiu-, tööohutuse ja keskkonnaohutusnõudeid – osaleb töökohal tööohutusalasel juhendamisel ja kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt – järgib praktikaettevõtte töökorraldust, arvestades tegevuste kavandamisel ja tööülesannete täitmisel ettevõtte töökorraldus- ja sisekorraeeskirjades sätestatut

	– valib välja ja valmistab tööks ette sobilikud töövahendid, kontrollides nende seisukorda – selgitab välja kliendi soovid, nõustades teda teenuse valiku ja sisu osas – märgistab terved ja taastamist vajavad osad ja dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt – mõõdistab eseme või selle detaili enne eemaldamist kasutades asjakohaseid mõõtmisvahendeid – tutvub praktikaettevõtte töökorralduse ja sisekorraeeskirjadega ning läbib sissejuhatava ja tööohutusalase esmase juhendamise – loeb iseseisvalt juhendeid, eeskirju ja kooli praktikaregulatsioone – täidab iga tööpäeva praktikapäeviku ettenähtud korras, kus fikseerib lühidalt tehtud tööülesanded ja mida neist õppis – koostab praktika lõppedes kirjaliku eneseanalüüsi, analüüsib oma toimetulekut erinevate tööülesannetega – koostab õpimapi praktikakohas tehtud töödest (fotod, juhendid) – koostab kokkuvõtte analüüsi tulemustest ja vormistab selle korrektses õppekeeles, kasutades infotehnoloogiavahendeid ja erialast terminoloogiat – koostab esitluse praktika kaitsmiseks (elektrooniline ettekanne etteantud vormis korrektses eesti keeles, kasutades infotehnoloogiavahendeid (nt PowerPoint esitus)) <u>Hindekriteeriumid:</u> Rahuldav, 3 - tööd on sooritatud lävendi tasemel mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine; teostab tööd etteantud aja jooksul; valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette vajalikud materjalid, juhindudes restaureerimistööde plaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust, vastutab tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel omandatud teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut Hea, 4 - tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine.; teostab iseseisvalt ja tähtaegselt, valib materjalid ja töövahendid, lähtudes etteantud tööülesandest ja restaureerimismeetodist; valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel häid teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab enda ja teiste tööülesannetega toimetulekut; Väga hea, 5- tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine; planeerib ratsionaalselt tööaega, teostab praktilise töö silmapaistva kvaliteediga ja etteantud aja jooksul, valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda ja teiste tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab põhjalikke teoreetilisi teadmisi, analüüsib tehtut; näitab initsiatiivi ja algatusvõimet kõikides töö etappides; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, töötab ennast ja teisi juhtivalt ning iseseisvalt oma pädevuse piires
Teemad ja alateemad	Ettevalmistustööd. Tööjoonistelt (töölehtedelt) tooteinfo lugemine. Toorik. Detail. Saematerjal. Materjali valik. Töövahendite valik. Tehnoloogilise protsessi koostamine. Töökoha organiseerimine. Tööohutusnõuded. Väiketailide valmistamine. Mõõtmine, märkimine. Saematerjali lahtilõik. Toorikute valmistamine. Detailide valmistamine (saagimine, hõõveldamine, peiteldamine, freesimine, puurimine, lihvimine). Kvaliteedinõuetele vastavuse kontrollimine. Rakiste ja abiseadmete kasutamine. Lõppdetailide valgeviimistlus viimistlemine. Ettevalmistustööd väiketoote viimistlemiseks.

2.Kasutab valdkonnaspetsiifilisi teadmisi, oskusi, kogemusi ja tehnoloogia võimalusi töö eesmärkide saavutamiseks, kogub, süstematiseerib ja kasutab tööks ja enesearendamiseks vajalikku teavet, kasutades mitmekesiseid sh digitaalseid teabeallikaid	• uurib erialast kirjandust elektroonsetel infokandjatel • tagab tööolukorda arvestades ergonoomilise ja ohutu töökoha ning selle korrashoiu • valib välja tööks vajalikud vahendid ning seadmed • kontrollib tööks vajalike seadmete seisukorda ja valmistab need ette (seadistab tööpingid, teritab lõikeriistad) • kasutab sihipäraselt tiseritööga seotud tööriistu ja seadmeid, jälgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid • loob eseme hoiustamiseks sobiva keskkonna, arvestades võimalike kahjustuste iseloomu • valmistab eseme ette transpordiks; pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale
3.Hoiab ja säilitab kultuuripärandit, arvestab ajaloolise mööbli eseme restaureerimismeetodi valikul eseme väärtuskriteeriume, kahjustuse ulatust ja soovitatavat lõpptulemust	• valib mööblieseme restaureerimismeetodi arvestades väärtuskriteeriume ja kahjustuste ulatust • hoiab ja säilitab kultuuripärandit, juhindudes teadnuistest mööblivalmistamise ja stiilide ajaloost • säilitab ja arendab oma kutseoskusi • hoiab end kursis valdkonna tehnoloogiliste eripäradega • teeb fotod ja dokumenteerib eseme kogu tööprotsessi vältel • korraldab töökoha ja valmistab ette töövahendid ning materjalid
4.Otsustab puitdetailide parandamise vajaduse ja mõttekuse, teeb puiduparandused kasutades sobivat puitu või spooni rakendades teadmisi puiduliikidest ja omadustest	• leiab lahenduse konstruktsiooniliste pingete (kõmmeldumine, kaardumine) eemaldamiseks • otsustab kahjustuste parandamise vajaduse ja mõttekuse • teeb puiduparandused (plommimine, vineerimine/spoonimine jm) kasutades sobivat puitu või spooni ning arvestades teadmisi puiduliikidest ja omadustest • pöörab tähelepanu lisakahjustuste mittetekkimisele, kasutades sobivaid, sh traditsioonilisi, tagasipöörduvaid liime • suunab vajadusel mittepuitdetailid restaureerimiseks/konserveerimiseks/rekonstrueerimiseks vastavatele erialaspetsialistidel
5.Asendab ja rekonstrueerib ajaloolise mööblieseme puuduolevad osad, arvestades näidiseid ja analooge, sümmeetriat ja proportsionaalsust, kasutades sobivaid, sh traditsioonilisi töövõtteid ning materjale ning juhindub teadmistest mööbli valmistamise ja stiilide ajaloost	• tunneb stiilide ajalugu ja restaureerimise algtõdesid • visualiseerib eseme terviklahenduse ning leiab analooge puuduolevate osade asendamiseks • võtab taastatava eseme mõõdud ja koostab eskiisi • valmistab ja asendab esemel puuduvad osad • arvestab näidiseid ja analooge, sümmeetriat ja proportsionaalsust • kasutab sobivaid, sh traditsioonilisi töövõtteid ning materjale
6.Modelleerib nikerdus- ja treidetailid, kopeerides eseme loonud meistri käekirja ning pööra-	• kasutab puidulõike modelleerimiseks erinevaid võtteid (sh digitaalseid) • modelleerib savist või voolimisvahast taastatava reljeefi, detaili või rekonstruktsiooni • kannab toorikule mudelilt ruumipunktid üle asjakohaseid tehnoloogiaid ja meetodeid kasutades

tes tähelepanu lisakahjustuste mittetekkimisele, vajadusel konsulteerib erialaspetsialistidega	• modelleerib nikerdus- ja trei-detailid kopeerides eseme loonud meistri käekirja • pöörab tähelepanu lisakahjustuste mittetekkimisele • vajadusel konsulteerib teiste erialaspetsialistidega nikerdus- ja trei-detailide modelleerimisel • kasutab puidulõikeks vajaminevaid töövahendeid ja materjale, järgib ohutuid töövõtteid • kasutab oma töös erinevaid puidulõikeviise ja lõikeliike, järgides ergonomilisi ja ohutuid töövõtteid • planeerib puidulõike restaureerimise järjekorra, kavandab puuduolevad detailid, valib sobiva materjali, lähtudes etteantu ülesandest
7.Rakendab ajaloolise mööbli-eseme säilitamisel ja taastamisel asjakohaseid puidulõike tehnikaid ja vineerimist kasutades sobivaid töövahendeid ja töövõtteid	• ajaloolise mööblieseme säilitamisel ja taastamisel kasutab asjakohaseid puidulõike tehnikaid • erinevate lõikeliikide korral arvestab vormi ja ruumi proportsioone • kasutab erinevaid tooriku kinnitamise viise sõltuvalt töödeldavast materjalist ja soovitatavast detailist • eemaldab puidumassi kasutades erinevaid võtteid ja vahendeid • vineerimisel kasutab sobivaid töövahendeid ja töövõtteid • teostab vineeri parandustöid - parandustüki valik, kinnitamine, peale liimimine • kasutab liimimisel tagasipöörduvaid liime • viimistleb vineeritud pindasid; • kinnitab irdunud vineeri • eemaldab pooridest läbiimbunud liimi, • valmistab vineeritud pindu ette viimistlemiseks
8.Töötab vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, ennast ja teisi juhtivalt täites töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse reegleid ning oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid	• tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt • planeerib ja koordineerib efektiivselt meeskonnatööd, järgib keskkonna- ja tööohutusenõudeid, kontrollib töövahendite ja materjalide olemasolu, jagab tööülesandeid kaaslasele • juhendab oma pädevuse piires töö- ja õppesituatsioone • töötab meeskonna liikmena kui ka iseseisvalt erinevatel tööloikudel vahelduvates olukordades • eristab isiklikku ja kollektiivset vastutusala • hindab oma töö valmidusastet ja kvaliteeti • lahendab probleemsituatsioone rakendades asjakohaseid lahendusi ja meetodeid • juhib ennast ja teisi, täites töötervishoiu, keskkonnahoiu ja tööohutuse reegleid • kasutab isikukaitsevahendeid • jälgib oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid
9.Analüüsib adekvaatselt ennast ja oma tegevust väljendades selgelt oma seisukohti, suhtub kriitikasse mõistvalt arvestab tagasisidega ning hindab tööturul rakendumise	• analüüsib adekvaatselt ebaõnnestumisi ja oskab leida eksimustest õppetunni • peab nõu ja konsulteerib teiste erialaspetsialistidega • võtab arvesse ja korrigeerib oma tegevust vastavalt tagasisidele ja nõuannetele • argumenteerib ja edastab otstarbekalt, loogiliselt ja selgelt oma seisukohti ning eriala valdkonna põhioskusi ja teadmisi

ja täiendõppe võimalusi	• hindab oma õppimist, suhtub kriitiliselt saadaoleva teabe usaldusväärsusesse; • analüüsib oma isikuomadusi ja toimetulekut nii tavalistes kui ka uudsetes töösituatsioonides • hindab ja analüüsib oma toimetulekut juhendajana ning meeskonnaliikmena • hindab adekvaatselt tööturul rakendumise ja edasiõppimise võimalusi • analüüsib enda täiendõppevajadust lähtuvalt elukestva õppe protsessist • leiab iseseisvalt teavet edasiõppimise, täiendus- ja ümberõppe võimaluste kohta, kasutades erinevaid eesti- ja võõrkeelseid teabeallikaid • hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse ja edasiõppimise võimalusi • hoiab end kursis kutse ja eriala valdkonnas toimuvate muutustega, rakendades loovalt tekkinud võimalusi
Hindamine	Eristav hindamine. Õpilane on omandanud õpiväljundid, sooritanud hindetööd ja praktilised ülesanded sh. iseseisva töö ja praktika lävendi tasemel. Kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul.
Hindamismeetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid
Kirjalik töö: aruanne/töökava (mitteeristav hindamine)	Õpilane koostab tööeseme (laud, kapp, tool/tugitool, jne) aruande/töökava: – planeerib vajalike tööde järjekorra ja koostab esialgse restaureerimiskava, lähtudes eseme taastamisvõimalustest – planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt ja säästlikult – jälgib kokkulepetest ning tähtaegadest kinnipidamist – arvestab erialaspetsialistide ning kliendi tagasisidega – võtab arvesse ja korrigeerib oma tegevust vastavalt tagasisidele ja eriala spetsialistide nõuannetele – uurib erialast kirjandust elektroonsetel infokandjatel – jälgib oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid
Praktiline töö (sh praktika): puidulõike või treitud detailide eskiiside ja mudelite tegemine.	Õpilane teeb tööeseme (laud, kapp, tool/tugitool, jne) puuduvate puidulõike või treitud detailide eskiisid ja mudelid: – visualiseerib eseme terviklahenduse ning leiab analooge puuduolevate osade asendamiseks – võtab taastatava eseme mõõdud ja koostab eskiisi – kasutab puidulõike modelleerimiseks erinevaid võtteid (sh digitaalseid) – uurib erialast kirjandust elektroonsetel infokandjatel – teeb fotod ja dokumenteerib eseme kogu tööprotsessi vältel – modelleerib savist või voolimisvahast taastatava reljeefi, detaili või rekonstruktsiooni – planeerib puidulõike restaureerimise järjekorra, kavandab puuduolevad detailid, valib sobiva materjali, lähtudes etteantud ülesandest – modelleerib nikerdus- ja treidetailid kopeerides eseme loonud meistri käekirja – vajadusel konsulteerib teiste erialaspetsialistidega nikerdus- ja treidetailide modelleerimise – arvestab näidiseid ja analooge, sümmeetriat ja proportsionaalsust <u>Hindekriteeriumid:</u> Rahuldav, 3 – tööd on sooritatud lävendi tasemel mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine;

	teostab tööd etteantud aja jooksul; valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette vajalikud materjalid, juhindudes restaureerimistööde plaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust, vastutab tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel omandatud teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut Hea, 4 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine.; teostab iseseisvalt ja tähtaegselt, valib materjalid ja töövahendid, lähtudes etteantud tööülesandest ja restaureerimismeetodist; valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel häid teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab enda ja teiste tööülesannetega toimetulekut Väga hea, 5 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine; planeerib ratsionaalselt tööaega, teostab praktilise töö silmapaistva kvaliteediga ja etteantud aja jooksul, valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda ja teiste tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab põhjalikke teoreetilisi teadmisi, analüüsib tehtut; näitab initsiatiivi ja algatusvõimet kõikides töö etappides; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, töötab ennast ja teisi juhtivalt ning iseseisvalt oma pädevuse piires
Praktiline töö (sh praktika): töösese taastamine.	Õppija taastab töösese (laud, kapp, tool/tugitool, jne) detailid ja kogu terviku arvestades valitud restaureerimismeetodit: – valib mööblieseme restaureerimismeetodi arvestades väärtuskriteeriume ja kahjustuste ulatust – juhindub teadmistest mööblivalmistamise ja stiilide ajaloost – kasutab sihipäraselt tiseritööga seotud tööriistu ja seadmeid, jälgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid – korraldab töökoha ja valmistab ette töövahendid ning materjalid – eemaldab eseme furnituurid ja puhastab eseme, kasutades keemilisi- ja/või termilisi- ja/või mehaanilisi, sh abrasiivseid vahendeid – osandab (demonteerib) eseme heast restaureerimistavast lähtuvalt märgistades taastamist vajavad osad – taastab eseme puitosad proteesides ja plommides puidu mehaanilised vigastused, kasvuvead ning niiskusest ja/või putukatest ja/või seentest tekkinud kahjustused – teeb puiduparandused (plommimine, vineerimine/spoonimine jm) kasutades sobivat puitu või spooni ning – arvestades teadmisi puiduliikidest ja omadustest – sobitab ja monteering esemeosad tervikuks – teeb fotod ja dokumenteerib eseme kogu tööprotsessi vältel – kontrollib tööks vajalike seadmete seisukorda ja valmistab need ette (seadistab tööpingid, teritab lõikeriistad – loob eseme hoiustamiseks sobiva keskkonna, arvestades võimalike kahjustuste iseloomu – valmistab eseme ette transpordiks; pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale <u>Hindekriteeriumid:</u> Rahuldav, 3 – tööd on sooritatud lävendi tasemel mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine; teostab tööd etteantud aja jooksul; valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette vajalikud materjalid, juhindudes restaureerimistööde plaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust, vastutab tööülesannete täitmise eest;

	rakendab tööde teostamisel omandatud teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut Hea, 4 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine.; teostab iseseisvalt ja tähtaegselt, valib materjalid ja töövahendid, lähtudes etteantud tööülesandest ja restaureerimismeetodist; valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel häid teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab enda ja teiste tööülesannetega toimetulekut; Väga hea, 5 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine; planeerib ratsionaalselt tööaega, teostab praktilise töö silmapaistva kvaliteediga ja etteantud aja jooksul, valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda ja teiste tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab põhjalikke teoreetilisi teadmisi, analüüsib tehtut; näitab initsiatiivi ja algatusvõimet kõikides töö etappides; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, töötab ennast ja teisi juhtivalt ning iseseisvalt oma pädevuse piires
Praktiline töö (sh praktika): nikerdatud või treitud detailide valmistamine	Õpilane valmistab tööese (laud, kapp, tool/tugitool, jne) nikerdatud või treitud detailid: – leiab lahenduse konstruktsiooniliste pingete (kõmmeldumine, kaardumine) eemaldamiseks – otsustab kahjustuste parandamise vajaduse ja mõttekuse – teeb puiduparandused (plommimine, vineerimine/spoonimine jm) kasutades sobivat puitu või spooni ning – arvestades teadmisi puiduliikidest ja omadustest – varub koos meeskonnaga töödeks vajalikku materjali – tagab nõuetekohase materjali olemasolu – kasutab puidulõikeks vajaminevaid töövahendeid ja materjale, järgib ohutuid töövõtteid – kasutab oma töös erinevaid puidulõikeviise ja lõikelikke, järgides ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid. – planeerib puidulõike restaureerimise järjekorra, kavandab puuduolevad detailid, valib sobiva materjali, lähtudes etteantud ülesandes – kasutab liimimisel tagasipöörduvaid liime – tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt – juhib ennast ja teisi, täites töötervishoiu, keskkonnahoiu ja tööohutuse reegleid – peab nõu ja konsulteerib teiste erialaspetsialistidega – võtab arvesse ja korrigeerib oma tegevust vastavalt tagasisidele ja eriala spetsialistide nõuannetele <u>Hindekriteeriumid:</u> Rahuldav, 3 – tööd on sooritatud lävendi tasemel mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine; teostab tööd etteantud aja jooksul; valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette vajalikud materjalid, juhindudes restaureerimistööde plaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust, vastutab tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel omandatud teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut Hea, 4 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine.; teostab iseseisvalt ja tähtaegselt, valib materjalid ja töövahendid, lähtudes etteantud tööülesandest ja restaureerimismeeto-

	dist; valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel häid teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab enda ja teiste tööülesannetega toimetulekut; Väga hea, 5 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine; planeerib ratsionaalselt tööaega, teostab praktilise töö silmapaistva kvaliteediga ja etteantud aja jooksul, valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda ja teiste tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab põhjalikke teoreetilisi teadmisi, analüüsib tehtut; näitab initsiatiivi ja algatusvõimet kõikides töö etappides; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, töötab ennast ja teisi juhtivalt ning iseseisvalt oma pädevuse piires
Praktiline töö (sh praktika): vineeristuse parandamine ja restaureerimine.	Õpilane parandab ja restaureerib tööeseme(laud, kapp, tool/tugitool, jne) vineeristuse: – kasutab vineerimisel sobivaid töövahendeid ja töövõtteid – teostab vineeri parandustöid - parandustüki valik, kinnitamine, peale liimimine – kasutab liimimisel tagasipöörduvaid liime – kinnitab irdunud vineeri – eemaldab pooridest läbiimbunud liimi, – valmistab vineeritud pindu ette viimistlemiseks – viimistleb vineeritud pindasid; – tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt – juhib ennast ja teisi, täites töötervishoiu, keskkonnahoiu ja tööohutuse reegleid – võtab arvesse ja korrigeerib oma tegevust vastavalt tagasisidele ja eriala spetsialistide nõuannetele <u>Hindekriteeriumid:</u> Rahuldav, 3 – tööd on sooritatud lävendi tasemel mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine; teostab tööd etteantud aja jooksul; valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette vajalikud materjalid, juhindudes restaureerimistöörde plaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust, vastutab tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel omandatud teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut Hea, 4 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine; teostab iseseisvalt ja tähtaegselt, valib materjalid ja töövahendid, lähtudes etteantud tööülesandest ja restaureerimismeetodist; valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel häid teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab enda ja teiste tööülesannetega toimetulekut Väga hea, 5 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine; planeerib ratsionaalselt tööaega, teostab praktilise töö silmapaistva kvaliteediga ja etteantud aja jooksul, valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda ja teiste tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab põhjalikke teoreetilisi teadmisi, analüüsib tehtut; näitab initsiatiivi ja algatusvõimet kõikides töö etappides; analüüsib ja hindab tööülesannetega toime-

	tulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, töötab ennast ja teisi juhtivalt ning iseseisvalt oma pädevuse piires
Iseseisev töö (sh praktika): (mitteeristav hindamine)	Õpilane koostab teostatud ja dokumenteeritud tööde põhjal tervikliku ja eesmärgipärase aruande, mis peab sisaldama järgnevat andmestikku: 1) eseme kirjeldus, milles tuuakse välja andmed eseme stiili, ajaloolise väärtuse ja konstruktsioonelementide kohta; 2) hinnang eseme seisundile, sh kahjustuste ja nende oletatavate tekkepõhjuste kirjeldamine 3) restaureerimisülesande püstitamine lähtuvalt eseme väärtuskriteeriumitest; 4) restaureerimismeetodi valiku põhjendus, arvestades eseme väärtuskriteeriume, kahjustuste ulatust ja soovitatavat lõpptulemust; 5) sooritatavate tööoperatsioonide kirjeldamine, sh kasutatavate materjalide ja töövahendite valiku põhjendamine 6) info planeeritava ja tegelikult kulunud tööaja ja teenuse orienteeruva maksumuse kohta eneseanalüüs, kuidas õnnestus kavandatu elluviimine. 7) eneseanalüüs- analüüsib enda toimetulekut erinevate tööülesannetega ;koostab kokkuvõtte analüüsi tulemustest ja vormistab selle korrektses eesti keeles 8) kokkuvõtte tööprotsessist ja selle esitlemine kaasõpilastele 9) funktsionaalne lugemine – tööjuhendi alusel töö erialase kirjanduse, õppematerjalide, õigusaktide ja juhenditega jms
Praktika	Ettevõtte praktika õpilane arendab ja kinnistab kutse- ja erialaseid oskusi, hoiakuid ja teadmisi ; iseseisvust ja vastutust, algatusvõime-ja ettevõtlikkuspädevust. Õpilane: 1. Kavandab restaureerimiskavast ja etteantud nõuetest lähtudes enda edasise tegevuse mööbli restaureerimiseks, mõistes oma rolli ja vastutust restaureeritava eseme autentsuse tagamisel • planeerib vajalike tööde järjekorra ja koostab esialgse restaureerimiskava, lähtudes eseme taastamisvõimalustest • säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt • loob tööolukorrast lähtudes ergonoomilise töökoha ning hoiab selle korras • valib välja ja valmistab tööks ette sobilikud töövahendid, kontrollides nende seisukorda 2. Taastab ja säilitab restaureeritava eseme kasutades traditsioonilisi materjale ning tehnikaid • selgitab välja kliendi soovid, nõustades teda teenuse valiku ja sisu osas • märgistab terved ja taastamist vajavad osad ja dokumenteerib oma töö nõuetekohaselt • mõõdistab eseme või detaili enne eemaldamist kasutades asjakohaseid mõõtmisvahendeid 3. Dokumenteerib tehtud tööd etteantud nõuete kohaselt, kasutades erinevaid digivahendeid ja asjakohast tarkvara • täidab iga tööpäeva praktikapäeviku ettenähtud korras, kus fikseerib lühidalt tehtud tööülesanded ja mida neist õppis • koostab ettevõtte lühikirjelduse kasutades infomaterjale • koostab praktika lõppedes kirjaliku eneseanalüüsi • koostab aruande praktikakohas tehtud töödest (fotod, juhendid jms) • koostab esitluse praktika kaitsmiseks (elektrooniline ettekanne etteantud vormis korrektses eesti keeles, kasutades

	infotehnoloogiavahendeid – nt PowerPoint esitlus) 4.Töötab organiseeritult ja vastutustundlikult, jälgides etteantud juhiseid, protseduure ning töö- ja keskkonnaohutusnõudeid • dokumenteerib eseme restaureerimistööd nõuetekohaselt kasutades IKT –vahendeid • kasutab töötamisel sobivaid isikukaitse- ja abivahendeid • järgib töö planeerimisel, töö ajal ja töötamisel töötervishoiu-, tööohutuse ja keskkonnanõudeid • osaleb töökohal tööohutusalasel juhendamisel ja kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt • järgib praktikaettevõtte töökorraldust, arvestades tegevuste kavandamisel ja tööülesannete täitmisel ettevõtte töökorraldus- ja sisekorraeeskirjades sätestatut 5.Mõistab restaureerimisettevõtte toimimist, väljakutseid ja võimalusi ettevõtluskeskkonnas • hindab enda kui meeskonnaliikme panust praktikakoha arengusse • analüüsib oma toimetulekut erinevate tööülesannetega mööbli restaureerimisel • koostab kokkuvõtte analüüsi tulemustest ja vormistab selle korrektses õppekeeles, kasutades infotehnoloogiavahendeid ja erialast terminoloogiat 6.Arendab suhtlemis- ja koostööoskusi, mõistab oma rolli ja vastutust meeskonna liikmena ühiste eesmärkide saavutamisel • suhtleb kaastöötajatega lugupidavalt ja vastastikku arvestavalt • arendab töötamisel meeskonna liikmena isikuomadusi: hoolikus, püsivus ja vastutustunne • vastutab meeskonnaliikmena tööde kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest <u>Hindekriteeriumid:</u> Rahuldav, 3 – tööd on sooritatud lävendi tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine; teostab tööd etteantud aja jooksul; valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette vajalikud materjalid, juhindudes restaureerimistööde plaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust, vastutab tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel omandatud teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut Hea, 4 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine.; teostab iseseisvalt ja tähtaegselt, valib materjalid ja töövahendid, lähtudes etteantud tööülesandest ja restaureerimis-meetodist; valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab tööde teostamisel häid teoreetilist teadmisi; analüüsib ja hindab enda ja teiste tööülesannetega toimetulekut Väga hea, 5 – tööd on sooritatud lävendist kõrgemal tasemel, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine; planeerib ratsionaalselt tööaega, teostab praktilise töö silmapaistva kvaliteediga ja etteantud aja jooksul, valib materjalid ja töövahendid, valmistab tööks ette erinevad materjalid, juhindudes tööplaanist ja tehnoloogilisest protsessist; kontrollib enda ja teiste tegevust ja vastutades tööülesannete täitmise eest; rakendab põhjalikke teoreetilisi teadmisi, analüüsib tehtut; näitab initsiatiivi ja algatusvõimet kõikides töö etappides; analüüsib ja hindab tööülesannetega toimetulekut, isikuomadusi, kutseoskusi, töötab ennast ja teisi juhtivalt ning iseseisvalt oma pädevuse piires
Iseseisev töö (sh praktika):	Õppija:

Praktika analüüs (mitteeristav hindamine)	- tutvub praktikaettevõtte töökorralduse ja sisekorraeskirjadega ning läbib sissejuhatava ja tööohutusalase esmase juhendamise - loeb iseseisvalt juhendeid, eeskirju ja kooli praktikaregulatsioone - täidab iga tööpäeva praktikapäeviku ettenähtud korras, kus fikseerib lühidalt tehtud tööülesanded ja mida neist õppis - koostab ettevõtte lühikirjelduse kasutades infomaterjale - koostab praktika lõppedes kirjaliku eneseanalüüsi, analüüsib oma toimetulekut erinevate tööülesannetega - koostab õpimapi praktikakohas tehtud töödest (fotod, juhendid) - koostab kokkuvõtte analüüsi tulemustest ja vormistab selle korrektses õppekeeles, kasutades infotehnoloogiavahendeid ja erialast terminoloogiat - koostab esitluse praktika kaitsmiseks (elektrooniline ettekanne etteantud vormis korrektses eesti keeles, kasutades infotehnoloogiavahendeid – nt PowerPoint esitus)
Kokkuvõtva hinde kujunemine	Õppija on omandanud kõik õpiväljundid, sooritanud hindetööd, praktilised ülesanded sh. iseseisva töö ja praktika vähemalt lävendi tasemel
Teemad ja alateemad	Materjalide valiku põhimõtted ja omadused. Enamkasutatavad puitmaterjalid: pärn, kask, tamm, must lepp, pähkel, mahagon. Peitlite liigitus tera ristlõike kuju, suuruse ja kasutusviisi järgi. Peitlite teritamine arvestades puidu liiki ja lõike viisi. Teritusvahendid: tahud, käiad. Lõikenoad. Lõikeliigid (madallõige, sügavlõige, asuurne lõige, poolskulptuurne lõige) ja kasutusala. Lõikeviisid (päri- ja vastukiudu). Peale pandavad ja ühestükis lõigatavad detailid. Erinevad detailide aluspinnale kinnitamise viisid. Noa ja peitlilõike erinevused. Joonise valik. Materjalide ja töövahendite valik. Puidulõike viimistlemise põhimõtted. Madallõike ja sügavlõike tehnoloogia: joonise ülekandmine materjalile; mittevajaliku massi eemaldamine puurimise või saagimise teel; päri ja vastukiudu lõikamine e arvestades kiu suunda; detailide töötlemine ja viimistlemine. Asuurne lõige: joonise ülekandmine materjalile, läbivate avade puurimine ja kuju välja saagimine; alusele kinnitamine; lõike töötlemine; päri ja vastukiudu lõikamine arvestades kiu suunda; vajadusel joonise taastamine; detailide töötlemine ja viimistlemine. Skulptuurne lõige: joonise, materjali ja töövahendite valik; reljeefi, detaili, ornamendi modelleerimine; ruumipunktide ülekandmine mulaažilt toorikule; mittevajaliku massi eemaldamine, vajadusel joonise taastamine; päri ja vastukiudu lõikamine arvestades kiu suunda; detailide töötlemine; viimistlemine. Motiivi ülesjoonistamine, kavandi valmistamine, võrdlemine. olemasolevate detailidega, vajadusel puuduva detaili modelleerimine savist või voolimisvahast, tooriku kinnitamine, puuduva detaili väljalõikamine Vineer kui materjal. Ülevaade ajaloolistest tehnoloogiatest vineeri valmistamisel (sae-, noa- ja treivineer). Vineeri liigitus valmistamise viisi järgi. Ülevaade vineerimise ajaloost ja kasutusala erinevatel ajastutel (biedermeier ja ampiirstiil, mitmekihilisest vineerist painutatud ja liimitud mööbel). Vineerimise põhimõtted: ühepoolne ja kahepoolne vineerimine nende erinevused; ühekordne ja kahekordne vineerimine. Pindade ettevalmistamine (aluspinna puhastamine, pragude täitmine, tasandamine,

	pinna karestamine hammashöövliga). Raamseotiste ettevalmistamine vineerimiseks. Vineeri ettevalmistamine (vuukimine sh vineerisärgi koostamine, mustrisse lõikamine). Tasapindade vineerimine. Kõverpindade vineerimine, erinevad võtted (käsitsi pealehõõrumine vineerimisvasaraga, rakiste ja šabloonidega, presendiga, liivakotiga, kuumpressimisel liimimine). Profiilide vineerimine. Otspindade vineerimine. Vineeritud pinna viimistlemiseks ettevalmistamine, pinna viimistlemine. Irdunud vineeri tagasiliimimine sõltuvalt pinnast. Materjalide ja töövahendite valik. Vineerikadude taastamine: vineeri kinnitamine, õige tekstuuriga parandustüki leidmine, parandustüki väljalõikamine saagnoaga, olemasolevale pinnale märkimine, paranduskoha väljalõikamine, parandustüki pealeliimimine; toonimine, viimistlemine.
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, analüüsiv kirjutamine, õpimapp, tööplaani koostamine, dokumenteerimine, fotografeerimine, vestlus, veebipõhine õpe, praktika
Õppematerjalid	Õpetaja koostatud õppematerjalid ja juhised J. Kuuskemaa „Mööbel gootikast art deco´ni“ kirjastus Kunst, 2012 Klienditeeninduse alused www.e-ope.ee H. Levald Kvaliteedijuhtimine igaühele Tln. Tea 2014 V. Vaga. Eesti kunsti ajalugu. Tartu : EKM Teaduskirjastus, 2008; Eesti kunsti ajalugu 2., 1520-1770. Tallinn: Eesti Kunstiakadeemia 2005; Veski. Puidutehnoloogia laudseppadele ja mööbelseppadele. 2. osa. Tartu: Pedagoogiline Kirjandus 1947 // lk 250-252; V. Raam. Gooti puusculptuur Eestis. Tallinn: Kirjastus Kunst 1976; J. Kuuskemaa. Hea töö headele inimestele. Tallinna käsitöölised. Kirjastus: Grenader 2006 lk 4-13, 42-58; J. Kermik .A. M. Luther 1877-1940. Materjalist võrsunud vormiuuendus. Tallinn: Sild 2002; A. Kolonistov. Thone mööbel. Eesti Mööblitootjate Liidu kodulehekülg http://www.furnitureindustry.ee/?id=1862 30.12.2008 A.Viires. Eesti Rahvapärane puutööndus. Tln: Ilo 2006; E. Kogermann, V. Tapper, K. Tihase. Joonestamine üldhariduskoolidele. Tallinn, Valgus, 1990 J. Riives, K. Tihase. Joonestamine. Tallinn, Valgus, 1983 K. Kodres. Ilus maja, kaunis ruum: kunstistiile Vanast-Egiptusest tänapäevani. Tln: Prisma Print 2001; K. Tihase. Eesti taluarhitektuur. Tallinn: TTÜ Kirjastus 2007; Repairing and restoring . Chests ja Cabinets. professional techniques to bring your furnituure back to life. • Irina Muraljova. Hõõvelspoon. Tallinn 2008. T. A. Матвеева. Мозаика и резьба по дереву. Москв 1978. T. A. . Матвеева. Изготовлени художественных изделий по древа. Москва 1992. Theodor Ussisoo. Puutehnoloogia tööstuskoolidele ja mööbelseppadele. II osa Mööblitööstus, Liim, liimimine ja puuseotised. Riigi tööstuskooli väljaanne. Tallinn 1934.

	• selgitab puidulõike viimistlemise viise ja põhimõtteid
4. Töötab tavalises kui ka uudses töösituatsioonis ennast ja teisi juhtivalt, planeerib ja juhendab töö- ja õppesituatsioone, kontrollib ja arendab enda kui ka teiste tegevust vastutades tööülesannete täitmise eest	• töötab ennast ja keskkonda säästes • korraldab nõuetekohaselt oma töökoha • kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, vajalikke abi- ja isikukaitsevahendeid nõuetekohaselt • valdab esmaabi võtteid ja vahendeid • planeerib ja koordineerib efektiivselt meeskonnatööd, • järgib keskkonna- ja tööohutusenõudeid, • kontrollib töövahendite ja materjalide olemasolu, jagab tööülesandeid kaaslastele • juhendab oma pädevuse piires töö- ja õppesituatsioone • töötab meeskonna liikmena kui ka iseseisvalt erinevatel tööloikudel vahelduvates olukordades • eristab isiklikku ja kollektiivset vastutusala • hindab oma töö valmidusastet ja kvaliteeti • lahendab probleemsituatsioone rakendades asjakohaseid lahendusi ja meetodeid • annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi kaastöötajatele või / ja praktikantidele; • organiseerib ja jälgib juhendatava tööd, vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid • annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta, probleemide ilmnemisel pakub välja lahendusi; • koostab vajadusel õppematerjale ja tööjuhiseid.
Hindamine	Mitteeristav (arvestatud / mittearvestatud)
Kokkuvõtva hinde kujunemine	Õpilane on omandanud õpiväljundid, sooritanud hindetööd, praktilised ülesanded, sh. iseseisva töö läveni tasemel.
Hindamismeetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid
Teoreetiline töö: restaureerimiskava koostamine	Õpilane: – koostab koopia valmistamise töö järjekorra ning algse restaureerimiskava. – jälgib meistri käekirja, puidulõike stiili, restaureerimise viisi ja koopia valmistamise nõudeid. – selgitab joonise ülekandmise viise ja joonise taastamise põhimõtteid. – kasutab visualiseerimise õigeid võtteid. – selgitab puidulõike viimistlemise viise ja põhimõtteid – modelleerib kasutades digitaalseid ning muid asjakohaseid võtteid. – dokumenteerib plaanitava ja teostatava (fotod ja juhendid) koostab aruande töölehed.
Praktiline töö: koopია valmistamine sügavlõike või skulptuurlõike	Õpilane: – valmistab koopia sügavlõike või skulptuurlõike tehnikas – erinevate lõikeliiikide korral arvestab vormi ja ruumi proportsioone, rakendab modelleerimise põhimõtteid.

tehnikas	– kasutab erinevaid tooriku kinnitamise viise sõltuvalt töödeldavast materjalist ja soovitavast detailist. – valib töövahendeid erineva lõikeviisi korral. – kannab joonise üle materjalile, – modelleerib savist või voolimisvahast parandatava reljeefi, detaili, ornamendi. – joonistab olemasoleva motiivi ja valmistada selle alusel puuduva detaili kavandi. – parandab vastavalt originaalile puidust ehisdetaile ja – lõikeid. – järgib tööohutuse eeskirju – töötab ennast ja keskkonda säästes..
Praktiline töö: valmistab koopia valmistamine madallõike või asuurlõike tehnikas	Õppija: – valmistab puidulõike koopia madallõike või asuurlõike tehnikas – erinevate lõikeliikide korral arvestab vormi ja ruumi proportsioone, rakendab modelleerimise põhimõtteid. – kasutab erinevaid tooriku kinnitamise viise sõltuvalt töödeldavast materjalist ja soovitavast detailist. – valib töövahendeid erineva lõikeviisi korral. – kannab joonise üle materjalile. – modelleerib savist või voolimisvahast parandatava reljeefi, detaili, ornamendi. – joonistab olemasoleva motiivi ja valmistada selle alusel puuduva detaili kavandi. – parandab vastavalt originaalile puidust ehisdetaile ja -lõikeid. – töötab ennast ja keskkonda säästes. – korraldab nõuetekohaselt oma töökoha. – järgib tööohutuse eeskirju
Iseseisev töö: tööde aruanne	Õppija koostab mooduli käigus teostatud ja dokumenteeritud restaureerimistööde aruande, mis koosneb: 1.koopiade kavandid 2.restaureerimiskava ja juhendid 3.kasutatud materjalide kuluarvutused 4.teostatud tööde fotod ja digitaalsed visualiseerinud Funktsionaalne lugemine – vastavalt tööjuhendile töö erialase kirjanduse, õppematerjalide ja õigusaktidega jms
Teemad ja alateemad	Materjalide valiku põhimõtted ja omadused. Enamkasutatavad puitmaterjalid: pärn, kask, tamm, must lepp, pähkel, mahagon. Peitlite liigitus tera ristlõike kuju, suuruse ja kasutusviisi järgi. Peitlite teritamine arvestades puidu liiki ja lõike viisi. Teritusvahendid: tahud, käiad. Lõikenoad. Lõikeliigid (madallõige, sügavlõige, asuurne lõige, poolskulptuurne lõige) ja kasutusala. Lõikeviisid (päri- ja vastu kiudu). Peale pandavad ja ühestükis lõigatavad detailid. Erinevad detailide aluspinnale kinnitamise viisid. Noa ja peitlilõike erinevused. Joonise valik. Materjalide ja töövahendite valik. Puidulõike viimistlemise põhimõtted. Madallõike ja sügavlõige tehnoloogia: joonise ülekanndmine materjalile; mittevajaliku massi eemaldamine puurimise või saagimise teel; päri ja vastu kiudu lõikamine arvestades kiu suunda; detailide töötlemine ja viimistlemine. Asuurne lõige: joonise ülekanndmine materjalile, läbivate avade puurimine ja kuju välja saagimine; alusele kinnitamine; lõike töötlemine; päri ja vastu kiudu lõikamine arvestades kiu suunda; vajadusel joonise taastamine; detailide

töövahendeid; valib materjale ja oskab neid tööks ette valmistada	• kasutab vajalikke töövahendeid ja materjale; • koostab vineerisärke ja oskab neid liimida pressis; • rakendab erinevaid võtteid kõverpindade vineerimisel; • valmistab liistude vineerimiseks erinevaid rakiseid • lõikab vineeri mustrisse; • vineerib tasa- ja kõverpindu; • valmistab sfääriliste pindade pinnalaotuste šabloone • kasutab vineeri paigaldamise ja kinnitamise võtteid;
3.Parandab, säilitab ja vineerib restaureeritava eseme erikujulisi pindu	• teostab vineeri parandustöid - parandustüki valik, kinnitamine, peale liimimine; • säilitab võimalikult palju algset vineeristust • viimistleb vineeritud pindasid; • kinnitab irdunud vineeri • eemaldab pooridest läbiimbunud liimi, • valmistab vineeritud pindu ette viimistlemiseks
4. Töötab tavalises kui ka uudses töösituatsioonis ennast ja teisi juhtivalt, planeerib ja juhendab töö- ja õppesituatsioone, kontrollib ja arendab enda kui ka teiste tegevust vastutades tööülesannete täitmise eest	• töötab ennast ja keskkonda säästes • korraldab nõuetekohaselt oma töökoha • kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, vajalikke abi- ja isikukaitsevahendeid nõuetekohaselt • valdab esmaabi võtteid ja vahendeid • planeerib ja koordineerib efektiivselt meeskonnatööd, • järgib keskkonna- ja tööohutusenõudeid, • kontrollib töövahendite ja materjalide olemasolu, jagab tööülesandeid kaaslastele • juhendab oma pädevuse piires töö- ja õppesituatsioone • töötab meeskonna liikmena kui ka iseseisvalt erinevatel tööloikudel vahelduvates olukordades • eristab isiklikku ja kollektiivset vastutusala • hindab oma töö valmidusastet ja kvaliteeti • lahendab probleemsituatsioone rakendades asjakohaseid lahendusi ja meetodeid • annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi kaastöötajatele või / ja praktikantidele; • organiseerib ja jälgib juhendatava tööd, vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid • annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta, probleemide ilmnemisel pakub välja lahendusi; • koostab vajadusel õppematerjale ja tööjuhiseid
Hindamine	Mitteeristav (arvestatud / mittearvestatud)

Kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulihinde saamise eelduseks on õpiväljundite saavutamine, sooritatud hindetööd, praktilised töö sh iseseisvad tööd lävendi tasemel.
Hindamismeetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid
Teoreetiline töö: Vineeri valmistamise ja katmise tehnoloogia	Õpilane: – kirjeldab vineeri valmistamise tehnoloogiat, erikujuliste vineerpindade katmise tehnoloogiat – eristab erinevaid vineeri liike ajalooliste tehnoloogiate järgi; – tunneb erinevate erikujuliste pindade vineerimise ajaloolisi tehnoloogiaid. – eristab nende pindade vineerimisel kasutatavaid meetodeid ning rakiseid. – teab kuidas valmistada keeruliste pindade vineerimisel kuum- ja külmlüime. – eristab vineerimisel kasutatavaid tööriistu. – kontrollib vineeritud pinna kvaliteeti ja vastavust restaureerimiskavale ja tehnoloogilistele nõuetele.
2.Praktiline töö: Vineerimine (raamseotis, lainjad ja kumerad pinnad)	Õpilane: – vineerib raamseotisi, lainjaid ja kumeraid pindu säilitades võimalikult palju algset pinda – kinnitab säilinud vineeripinna aluspinnale. – valmistab ette aluspinnad – kontrollib liimistuse kvaliteeti nii kuumliimi kui ka külmlüime puhul. – valmistab vajadusel rakised ja abivahendid. – teostab parandustuki väljalõikamist saagnoaga, intarsianoaga, olemasolevale pinnale panuse märkimine. – rakendab töö- ja keskkonnaohutusnõudeid tööde teostamisel; – korraldab nõuetekohaselt oma töökohta; – töötab ennast ja keskkonda säästes. – tööde dokumenteerimine
3.Praktiline töö: Vineerimine (profiile, sfäärilisi, otspindu jms)	Õpilane: – vineerib profiile, sfäärilisi, otspindu jms. säilitades võimalikult palju algset pinda. – sfäärilise pinna pinnalaotuse väljamõõtmine ja šablooni valmistamine. – leiab õige tekstuuriga parandustüki leidmine, – parandustüki väljalõikamine saagnoaga, olemasolevale pinnale märkimine, (käsitsi peale hõõrumine vineerimisvasaraga, rakiste ja šabloonidega, presendiga, liivakotiga, kuumpressimisel ja kulmpressimisel liimimine). – tööde dokumenteerimine. – rakendab tööde teostamisel töö- ja keskkonnaohutusnõudeid; – korraldab nõuetekohaselt oma töökohta; – töötab ennast ja keskkonda säästes.
Iseseisev töö: tööde aruanne	Õpilane koostab mooduli käigus teostatud ja dokumenteeritud tööde aruande sisulehed: 1.vineeristuste kavandid

	2.restaureerimiskava, juhendid ja tehnoloogiakaardid 3.kasutatud materjalide kuluarvutused 4.teostatud tööde fotod Funktsionaalne lugemine – vastavalt tööjuhendile töö erialase kirjanduse, õppematerjalide ja õigusaktidega jms
Teemad ja alateemad	Vineer kui materjal. Ülevaade ajaloolistest tehnoloogiatest vineeri valmistamisel (sae-, noa- ja trei vineer). Vineeri liigitus valmistamise viisi järgi. Ülevaade vineerimise ajaloost ja kasutuselast erinevatel ajastutel (biedermeier ja ampiirstiil, mitmekihilisest vineerist painutatud ja liimitud mööbel). Vineerimise põhimõtted: ühepoolne ja kahepoolne vineerimine nende erinevused; ühekordne ja kahekordne vineerimine. Pindade ettevalmistamine (aluspinna puhastamine, pragude täitmine, tasandamine, pinna karestamine hammashöövliga). Raamseotiste ettevalmistamine vineerimiseks. Vineeri ettevalmistamine (vuukimine sh vineerisärgi koostamine, mustrisse lõikamine). Tasapindade vineerimine. Kõverpindade vineerimine, erinevad võtted (käsitsi peale hõõrumine vineerimisvasaraga, rakiste ja šabloonidega, presendiga, liivakotiga, kuumpressimisel liimimine). Profiilide vineerimine. Otspindade vineerimine. Vineeritud pinna viimistlemiseks ettevalmistamine, pinna viimistlemine. Irdunud vineeri tagasiliimimine sõltuvalt pinnast. Materjalide ja töövahendite valik. Vineerikadude taastamine: vineeri kinnitamine, õige tekstuuriga parandustüki leidmine, parandustüki väljalõikamine saagnoaga, olemasolevale pinnale märkimine, paranduskoha väljalõikamine, parandustüki peale liimimine; toonimine, viimistlemine.
Õppemeetodid	loeng, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, aruanne, dokumenteerimine, veebipõhine õpe
Õppematerjalid	Õpetajate koostatud materjalid. Reoairing and restoring . Chests ja Cabinets. professional techniques to bring your furnituure back to life. Irina Muraljova . Höövelspoon. Tallinn 2008. Т. А. Матвеева . Мозаика и резьба по дереву. Москв 1978. Т. А. . Матвеева. Изготовлени художественных изделий по древа. Москва 1992. Theodor Ussisoo. Puutehnoloogia tööstuskoolidele ja mööbelseppadele. II osa Mööblitööstus, Liim, liimimine ja puuseotised. Riigi tööstuskooli väljaanne. Tallinn 1934.

Mooduli nr 9	Valikõpingu moodul	Mooduli maht 3 EAKP					Õpetajad
	VÄÄRINDUSTEHNİKAD	Tunde	T	P-töö	PR	Is-töö	H.Allikas, M.Sildre S.Aunaste
		78	8	60		10	
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad						
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija süvendab teadmisi ja oskusi pindade/esemete väärindus-ja jäljendustehnikatest nii traditsiooniliste ja kaasaegsete materjalidega.						

Õpiväljundid Õppija:	Hindamiskriteeriumid Õppija:
1.Omandab teadmised väärindus ja jäljendustehnikatest ning nende kasutusvõimalustest puitesemete taastamisel	• kirjeldab traditsioonilisi ja kaasaegseid tehnoloogiaid ja toob teabeallikate põhjal näiteid nende kasutamise kohta nii kaasajast kui ka ajaloost • annab ülevaate väärindus- ja jäljendustehnikate ajaloost, materjalikasutuses ja töövahenditest selgitades nende kasutusvõimalusi • kirjeldab materjalikasutuse põhimõtteid ning toob teabeallikate põhjal näiteid nende kasutamise kohta nii kaasajast kui ka ajaloost • selgitab traditsiooniliste ja kaasaegsete materjalide ja tehnoloogiate kokku sobivust lähtuvalt restaureeritavast esemest • defineerib ja seostab erinevate teabeallikate põhjal tehnoloogiate, töövahendite ja materjalidega seotud mõisteid ja termineid • kasutab teabe mõistmiseks ja hankimiseks internetipõhiseid otsingusüsteeme ja muid teenuseid • suhtub kriitiliselt saadaoleva teabe usaldusväärsusesse
2. Väärindab puitsemeid lähtudes etteantud tööüles- andest ja kvaliteedinõuetest valides selleks sobivad lähen- dused ja meetodid rakendades eriala põhimõtteid ja teooriaid nii tavalises kui uudes töö- situatsioonis	• järgib tööde teostamisel restaureerimistöode plaani ja tööde tehnoloogilist järjekorda • korraldab oma tööloigu piires nõuetekohase töökoha järgides tööohutusnõudeid • valmistab tööks ette erinevad materjalid ja töövahendid, juhindudes restaureerimistöode plaanist ja tehnoloogilisest protsessist • valmistab ja toonib tööks vajalikke värvisegusid • valmistab tööks vajalikke töö- ja abivahendeid (šabloonid, templid) • valmistab ette viimistletavad pinnad, lähtudes aluspinna seisukorrast, materjalide ja pindade omadustest ja vastastiku- sest sobivusest • sondeerib ja avab restaureeritava pinna viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid • koostab vajadusel originaali järgi rekonstruktsiooni või näidispinna, mis põhineb värvikihtide ja materjali uuringul • taastab kahjustunud dekoratiivviimistlust (sh aaderdus, marmoreering ,kuldamine jms) lähtudes tööülesandest, tehnoloogiast ja kvaliteedinõuetest • eemaldab vanad viimistluskihid valides õige meetodi lähtudes aluspinnast ja viimistlusmaterjali tüübist • arvestab pinnale kantava dekoratiivvärvi eripära ja paigaldamise tehnoloogiat • kasutab lähtuvalt tööülesandest puitmööbli viimistlemisel väärindus- ja jäljendustehnikaid (aaderdamine, marmoreerimine, kuldamine, ornamentika, trafarettmaaling jms) • teostab lähtuvalt tööülesandest lõppviimistluse (lakkimine, vahatamine, poleerimine, sellikviimistlus jms) • teeb vajadusel asjakohaseid ja põhjendatud muudatusi esialgsesse restaureerimisplaanis • parandab töö käigus tekkinud vead, kasutades selleks sobivaid meetodeid • korrastab ja puhastab töövahendid, seadmed ja kaitsevahendid, juhindudes nende kasutus- ja hooldusjuhendist ning üldtunnustatud heast tavast

	• teostab töö tulemuslikult, kvaliteetselt ja õigeaegselt ning teavitab töid segavatest või takistavatest faktoritest • dokumenteerib ja jäädvustab viimistlustööde protsessi • rakendab eriala põhimõtteid ja teooriaid nii tavalises kui uudses töösituatsioonis
3. Töötab vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, ennast ja teisi juhtivalt täites töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse reegleid ning oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid	• järgib töövahendite, seadmete kasutamisel etteantud kasutus- ja ohutusjuhendeid • järgib töökoha ettevalmistamisel, töö ajal ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber • kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, vajalikke abi- ja isikukaitsevahendeid vahendeid nõuetekohaselt • valdab esmaseid esmaabi võtteid ja vahendeid • järgib tekkivate jäätmete utiliseerimisel jäätmekäitluseeskirjades olevaid nõudeid • tähtsustab töötervishoiu ja tööohutuse vajadust; • läbib sisulised instruktaažid ja allkirjastab võetava vastutuse • kasutab tööalaste probleemide lahendamiseks eesmärgipäraseid meetodeid • järgib töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse reegleid ning oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid • juhendab oma pädevuse piires töö- ja õppesituatsioone • töötab meeskonna liikmena kui ka iseseisvalt erinevatel tööloikudel vahelduvates olukordades • annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta, probleemide ilmnemisel pakub välja lahendusi; • kohandub meeskonnaga ja on valmis teistelt õppima, on avatud koostööle • kontrollib ja arendab enda kui ka teiste tegevust vastutades tööülesannete täitmise eest
4. Analüüsib adekvaatselt ennast ja oma tegevust väljendades selgelt oma seisukohti, suhtub kriitikasse mõistvalt arvestab tagasisidega ning hindab tööturul rakendumise ja täiendõppe võimalusi	• koostab kogutud ja dokumenteeritud info põhjal restaureerimistöde aruande • analüüsib tööülesannetega toimetulekut tööde teostamisel • hindab arendamist vajavaid aspekte • teeb vajadusel ettepanekuid töötulemuste parendamiseks • analüüsib oma kutseoskusi, töö panust ja tähtsust restaureerimisprotsessis • kasutab aruande koostamisel kaasaegseid infotehnoloogiavahendeid • koostab kokkuvõtte tööde ja eneseanalüüsi tulemustest ning vormistab selle korrektses eesti keeles kasutades infotehnoloogiavahendeid • argumenteerib ja edastab otstarbekalt, loogiliselt ja selgelt oma seisukohti ning eriala valdkonna põhioskusi ja teadmisi • hindab oma õppimist, suhtub kriitiliselt saadaoleva teabe usaldusväärsusesse; • analüüsib oma isikuomadusi ja toimetulekut nii tavalistes kui ka uudsetes töösituatsioonides • hindab ja analüüsib oma toimetulekut juhendajana ning meeskonnaliikmena • analüüsib enda täiendõppevajadust lähtuvalt elukestva õppe protsessist • leiab iseseisvalt teavet edasiõppimise, täiendus- ja ümberõppe võimaluste kohta, kasutades erinevaid eesti- ja võõr-

	keelseid teabeallikaid • hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse ja edasiõppimise võimalusi • hoiab end kursis kutse ja eriala valdkonnas toimuvate muutustega, rakendades loovalt tekkinud võimalusi • esitleb oma tööde aruandeid digitaalselt, kasutab foto- ja videotehnikat, analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset
Hindamine	Mitteeristav (tulemus, „A“ – arvestatud / „MA“ – mittearvestatud). Kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul
Hindamismeetodid ja -tööd	Hindekriteeriumid
Vestlus/arutelu/küsimustele vastamine	Õpilane: – kirjeldab võrdleb traditsioonilisi ja kaasaegseid väärindus- ja jäljendustehnikaid; – annab ülevaate materjalikasutusest, toob näiteid kasutamisest; – selgitab traditsiooniliste ja kaasaegsete materjalide ja tehnoloogiate kokkusobivust; – iseloomustab aluspindadele esitatavaid nõudeid; – selgitab kasutatavate töövahendite ja seadmete kasutusvõimalusi
Praktiline töö: Mööblieseme väärindamine	Õpilane: – sondeerib ja avab restaureeritava pinna viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid; – valmistab lähtuvalt tööülesandest retsepti alusel ja toonib tööks vajalikke värvisegeid – valmistab lähtuvalt tööülesandest vajalikud töö- ja abivahendeid; – valmistab ette viimistletavad pinnad ning viimistleb pinna lähtudes restureerimisplaanist – koostab vajadusel originaali järgi rekonstruktsiooni või näidispinna, mis põhineb värvikihtide ja materjali uuringul – valmistab ette viimistletavad pinnad; – eemaldab vanad viimistluskihid; – viimistleb pinnad kasutades traditsioonilisi väärindus- ja jäljendustehnikaid lähtudes tööülesandest
Iseseisev töö: tööde aruanne	Õpilane: – dokumenteerib praktilise töö protsessi ja koostab tööde aruande; – vormistab aruande vastavalt nõuetel, lisades sinna kõik aruannet täiendavad materjalid (fotod, skeemid, joonised, lisad); – kasutab aruande koostamisel ja teabe hankimiseks erialast kirjandust ning erinevaid internetipõhiseid otsinguparameetreid – koostab aruande osana eneseanalüüsi hinnates oma teadmiste taset; tööülesannetega toimetulekut; isiklikku töö panust restaureerimisprotsessis; põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; – analüüsib ennast ja oma tegevust juhendajana; hindab enda kui meeskonnaliikme panust, – funktsionaalne lugemine: tööjuhendi alusel töö erialase kirjanduse, õppematerjalide, õigusaktide ja juhenditega jms
Kokkuvõtva hinde kujunemine	Tulemus– „A“ (arvestatud) kui õppija on sooritanud hindetööd tähtaegselt ning omandanud õpiväljundid lävendi tasemel
Teemad, alateemad	Väärindus- ja jäljendustehnikad Ülevaade dekoratiivvärvimise ajaloost. Traditsioonilised värvid (lubivärv, linaõlivärv, tempera, tõrv, muldvärv, kaseiinvärv,

	jms) nende koostis, omadused. Erinevate värvisegude valmistamisest ja kasutamise tingimustest. Kaasaegsed efektvärvid. Pinnakaitsemeetodid, kasutatavad materjalid (vahad, lakid ja värnitsad; lasuurid, peitsid). Dekoratiivviimistluseks vajalikud töövahendid ja abimaterjalid, nende kasutamise tingimused. Aluspinna seisundi hindamine. Töövahendite hooldamine. Tööde tehnoloogiline järjekord. Viimistluslahenduse koostamine. Värvide toonimine. Erinevate pindade ettevalmistamine (kruntimine, värvimine, lakkimine, vahatamine). Värviefektid (käsna, pintsli, rulli, tekstiili, paberi jms kasutamine). Tekstuuri efektid (kivi, nahk, kraklee, krohv). Klassikalised efektid (aaderdamine, marmoreerimine, kuldamine). Metalliefektide tegemine. Mustrid ja motiivid (ornamendid, templid, šabloonid, dekoratiivsed jooned ja varjud). Oma töökoha korraldamine. Tasandiline ja ruumiline märkimine. Töötervishoiu- ja tööohutusnõuded. Dekoreeritud pindade konserveerimine ja restaureerimine. Restaureeritava/konserveeritava pinna väärtuskriteeriumid, sellest lähtuv meetodite valik. Värvipinna seisukorra hindamine. Restaureeritava pinna sondeerimine, avamine, proovide võtmine. Laboratoorsete- ja arhiiviuuringute võimalused. Pindade ettevalmistamine. Erinevate värvikihtide avamine, uurimine. Kahjustatud kihtide eemaldamine. Väärtuslike pindade (maalingud, marmoreering, ornament, aaderdus) sondaažide säilitamise ja eksponeerimise põhimõtted ja tingimused. Värvikahjustuste kõrvaldamisel. Tonaalsuse määramine ja vajalike värvitoonide segamine. Tööteostuse aruandlus ja dokumenteerimine. Protseduuri kirjeldus. Töötervishoid ja tööohutus.
Õppemeetodid	loeng, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, analüüsiv kirjutamine, tööplaani koostamine, dokumenteerimine, fotografeerimine, vestlus, veebipõhine õpe
Õppematerjalid	Õpetaja koostatud õppematerjalid ja juhised Värvimine ja tapeetimine, P. Hemgren;H.Wannfors 2006 Värvid ja nende kasutamine, H. Alen Eh.raamatukogu Tln.2004 Lubimört 1, L.Täheväli Stroh Värviefektide entsüklopeedia, S.Cohen;M.Philo2007Sinisukk Koristemaalaus , P. Karijärvi Soome 1993 Dekoratiivvärvimine, J.Aldrin2006 Värviefektide piibel, K. Skinner 2004 Puiduliikide piibel, N. Gibbs Sinisukk 2008 Seinast sein, L.Barker Kolibri 2007 Maja ABC, P:Hemgren;H.Wannfors 2007 Kodu vana majas, T.Elvisto;R.Pere 2006 Looduslikud värvid ehituses, R.Pere,T.Elvisto 2007 Majatohter 1-6 osa , P.Kaila Tln.1999 Värviõpetus, M.Tammert Tln. 2002 Värviskeemide piibel, A.Stammer Sinisukk 2006 Remont.Maalri-ja parandustööd I,II,III Ehitame Tln. 1998 Ehitusmaterjalid, H.Pärnamägi

	• lihvib käsitsi detaili pinnad, kasutades lihvklotsi, käsna või elektrilisi ja pneumaatilisi tööriistu vastavalt joonisel etteantud kvaliteedinõuetele. • hindab tooriku või detaili kvaliteeti, kontrollides valmistatud detailide omavahelist sobivust ning vastavust tööülesandes etteantud nõuetele, selgitab välja võimalikud vead ja nende tekkimise põhjused ning võimalusel likvideerib need.
4. Valmistab puidust või puidupõhistest materjalidest väiketooteid etteantud näidise, joonise või kirjelduse järgi	• valmistab detailist alakoostud ja koostud. • valmistab vastavalt joonisele erinevaid seotisi (serv- ja kasti nurkseotised). • valib sobivad materjalid (puiduliigid), koostab kavandi ja valmistab liimkilbi (jälgides liimkilbi valmistamise tehnoloogiat, kasutades erinevaid tehnikaid servseotiste valmistamisel). • valib vastavalt ülesandele sobivad kinnitusvahendid (tüüblid, lamellid, domino, veeder, sidelapid, kruvid, ekstsentrik tõmmitsad jmt), kasutab neid vastavalt joonisel püstitatud eesmärgile • komplekteerib detailidest väiketoote, kontrollib toote kvaliteeti ja funktsionaalsust. • töötab puidu lõiketöötlemisel ja viimistlemisel käsitööriistadega, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid. • kasutab õigeid ning ohutuid töövõtteid, vajalikke abivahendeid ja seadmeid ning asjakohaseid isikukaitsevahendeid
5. viimistleb valmistatud väiketoote käsitsi vastavalt tööülesandes etteantud kvaliteedinõuetele.	• valmistab ette (puhastab, lihvib ja pahteldab) toote viimistletava pinna, lähtudes tööülesandes etteantud viimistlusviisist ja -võttest. • õlitab, peitsib, lakib või vahatab viimistletavad pinnad käsitööriistadega (pintsel, rull), järgides tööohutus- ja kvaliteedinõudeid
6. analüüsib ennast ja oma tööd ning planeerib sellest lähtuva enesearendamise	• analüüsib erinevate tööülesannetega toimetulekut tööprotsessis, töövahendite kasutamisoskust, hindab oma töö valmidusastet ja kvaliteeti ning arendamist vajavaid aspekte • analüüsib oma isikuomadusi, kutseoskusi, töö panust ja tähtsust restaureerimisprotsessis ning hindab arendamist vajavaid aspekte • koostab kokkuvõtte viimistlustööde ja eneseanalüüsi tulemustest ning vormistab selle korrektses eesti keeles kasutades infotehnoloogiahendaid isikliku täiendõppevajaduse • leiab teavet edasiõppimise, täiendus- ja ümberõppe võimaluste kohta, kasutades erinevaid eesti- ja võõrkeelseid teabeallikaid.
Hindamine	Mittearvestav (arvestatud / mittearvestatud)
Kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodulihinde saamise eelduseks on õpiväljundite saavutamine, sooritatud on hindetööd, praktiline töö, sh iseseisvad tööd lävendi tasemel.
Hindamismeetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid
Praktiline töö: Kuuest detailist väikeese	Õpilane valmistab kuuest detailist väikeeseme: – valmistab detailist alakoostud ja koostud; – valmistab vastavalt joonisele erinevaid seotisi (serv- ja kasti nurkseotised) – valib sobivad materjalid (puiduliigid)

	– koostab kavandi ja valmistab liimkilbi (jälgides liimkilbi valmistamise; tehnoloogiat, kasutades erinevaid tehnikaid servseotiste valmistamisel) – valib vastavalt ülesandele sobivad kinnitusvahendid (tüüblid, lamellid, domino, veeder, sidelapid, kruvid, ekstsentrik tõmmitsad jmt.); kasutab neid vastavalt joonisel püstitatud eesmärgile – komplekteerib detailidest väiketoote, kontrollib toote kvaliteeti ja funktsionaalsust – töötab puidu lõiketöötlemisel ja viimistlemisel käsitööriistadega, järgides töötervishoiu ja tööohutusnõudeid – valmistab ette (puhastab, lihvib ja pahteldab) toote viimistletava pinna, lähtudes tööülesandes etteantud viimistlusviisist ja -võttest – õlitab, peitsib, lakib või vahatab viimistletavad pinnad käsitööriistadega (pintsel, rull), järgides tööohutus- ja kvaliteedinõudeid
Iseseisev töö: tööde aruanne	Õpilane: – koostab aruande tehtud praktiliste tööde dokumentatsioonist – planeerib väikeeseme kavandi, lähtudes püstitatud töö ülesandest. – koostab toote eskiisjoonised ja materjali kuluarvutused. – hindab oma tegevust praktilise töö lõppedes. koostab kirjaliku kokkuvõtte tehtud töödest – funktsionaalne lugemine: töölehe alusel töö erialase kirjanduse, õppematerjalide, õigusaktide ja juhenditega jms
Teemad ja alateemad	Ettevalmistustööd. Tööjoonistelt (töölehtedelt) tooteinfo lugemine. Toorik. Detail. Saematerjal. Materjali valik. Töövahendite valik. Tehnoloogilise protsessi koostamine. Töökoha organiseerimine. Tööohutusnõuded. Väikeesemete valmistamine. Mõõtmine, märkimine. Saematerjali lahtilõik. Toorikute valmistamine. Detailide valmistamine (saagimine, hõõveldamine, peiteldamine, freesimine, puurimine, lihvimine). Kvaliteedinõuetele vastavuse kontrollimine. Rakiste ja abiseadmete kasutamine. Lõpptoote viimistlemine. Ettevalmistustööd väiketoote viimistlemiseks. Viimistlemine. Pakendamine. Töö analüüs.
Õppemeetodid	Loeng, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, aruanne, dokumenteerimine, veebipõhine õpe
Õppematerjalid	Õpetaja koostatud õppematerjalid ja juhised Tarraste „Puidutöötlemise tehnoloogia“ loengukonspekt I osa Jackson, D.Day – „Puutöömeistri käsiraamat“ P. Davy „Puutööraamat“ T. Noll „Puitühenduste piibel“ U. Siikanen „Puidust ehitamine“ U. Kuusik „Elektrilised käsitööriistad“ P. Valge „Hobiehitaja ABC“ https://moodle.e-ope.ee/course/view.php?id=8141 http://www.innove.ee/et/kutseharidus/kutsehariduse-rok/praktiline-juhend

elemente valides selleks sobivad lahendused ja meetodid ning rakendades eriala põhimõtteid ja teooriaid nii tavalises kui uudses töösituatsioonis	• valmistab tööks ette erinevad materjalid ja töövahendid, juhindudes restaureerimistööde plaanist ja tööde tehnoloogilisest protsessis • valib tööde teostamiseks sobivad tehnoloogilised lahendused ja meetodid • sondeerib ja avab restaureeritava pinna viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid • puhastab stukkdekoori liigsest kattedihist ning eemaldab vanad viimistluskihid valides õige meetodi lähtudes aluspinnast ja viimistlusmaterjali tüübist • valmistab originaaldetaili põhjal hävinenud osadest rekonstruktsiooni (kipsimudeli koopia) • valmistab stukkdekoori valuvormi ja mudeleid kasutades asjakohaseid töövõtteid ja materjale • valab, puhastab ja kuivatab kipsist stukkdekoori elemente ja detaile • viimistleb ja kinnitab stukkdekoori • teostab stukkdekoori parandustöid kasutades selleks sobivaid meetodeid • teeb vajadusel asjakohaseid ja põhjendatud muudatusi esialgsesse restaureerimisplaanis • korrastab ja puhastab töökoha, töövahendid, seadmed ja kaitsevahendid, juhindudes nende kasutus- ja hooldusjuhendist ning üldtunnustatud heast tavast • parandab töö käigus tekkinud vead, kasutades selleks sobivaid meetodeid • hoiab tööprotsessi käigus korras töövahendid, hooldab neid vastavalt vajadusele tööprotsessi jooksul • teostab töö tulemuslikult, kvaliteetselt ja õigeaegselt ning teavitab töid segavatest või takistavatest faktoritest • dokumenteerib ja jäädvustab tööde protsessi • leiab eriala puudutavat teavet rakendades internetipõhiseid otsingusüsteeme ja muid teenuseid ; • hindab teabeallika või käsitluse usaldusväärsust kasutades infotehnoloogilisi vahendeid ja konsulteerides spetsialistiga • rakendab eriala põhimõtteid ja teooriaid tavalises kui uudses töösituatsioonis
3.Töötab vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, ennast ja teisi juhtivalt täites töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse reegleid ning oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid	• järgib töövahendite, seadmete kasutamisel etteantud kasutus-ja ohutusjuhendeid • järgib töökoha ettevalmistamisel, töö ajal ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber • kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, vajalikke abi- ja isikukaitsevahendeid vahendeid nõuetekohaselt • valdab esmaseid esmaabi võtteid ja vahendeid • järgib tekkivate jäätmete utiliseerimisel jäätmekäitluseeskirjades olevaid nõudeid • tähtsustab töötervishoiu ja tööohutuse vajadust; • läbib sisulised instruktaazid ja allkirjastab võetava vastutuse • kasutab tööalaste probleemide lahendamiseks eesmärgipäraseid meetodeid • järgib töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse reegleid ning oma tööga seotud õigusakte ja eetikanõudeid • juhendab oma pädevuse piires töö- ja õppesituatsioone • töötab meeskonna liikmena kui ka iseseisvalt erinevatel tööloikudel vahelduvates olukordades

	• annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta, probleemide ilmnemisel pakub välja lahendusi; • kohandub meeskonnaga ja on valmis teistelt õppima, on avatud koostööle • kontrollib ja arendab enda kui ka teiste tegevust vastutades tööülesannete täitmise eest				
4. Analüüsib adekvaatselt ennast ja oma tegevust väljendades selgelt oma seisukohti, suhtub kriitikasse mõistvalt arvestab tagasisidega ning hindab tööturul rakendumise ja täiendõppe võimalusi	• koostab kogutud ja dokumenteeritud info põhjal restaureerimistööde aruande • analüüsib tööülesannetega toimetulekut tööde teostamisel • hindab arendamist vajavaid aspekte • teeb vajadusel ettepanekuid töötulemuste parendamiseks • analüüsib oma kutseoskusi, töö panust ja tähtsust restaureerimisprotsessis • kasutab aruande koostamisel kaasaegseid infotehnoloogiavahendeid • koostab kokkuvõtte tööde ja eneseanalüüsi tulemustest ning vormistab selle korrektses eesti keeles kasutades infotehnoloogiavahendeid • argumenteerib ja edastab otstarbekalt, loogiliselt ja selgelt oma seisukohti ning eriala valdkonna põhioskusi ja teadmisi • hindab oma õppimist, suhtub kriitiliselt saadaoleva teabe usaldusväärsusesse; • analüüsib oma isikuomadusi ja toimetulekut nii tavalistes kui ka uudsetes töösituatsioonides • hindab ja analüüsib oma toimetulekut juhendajana ning meeskonnaliikmena • analüüsib enda täiendõppevajadust lähtuvalt elukestva õppe protsessist • leiab iseseisvalt teavet edasiõppimise, täiendus- ja ümberõppe võimaluste kohta, kasutades erinevaid eesti- ja võõr-keelseid teabeallikaid • hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse ja edasiõppimise võimalusi • hoiab end kursis kutse ja eriala valdkonnas toimuvate muutustega, rakendades loovalt tekkinud võimalusi • esitleb oma tööde aruandeid digitaalselt, kasutab foto- ja videotehnikat, analüüsib oma teadmiste ja oskuste taset				
Hindamine	Mitteeristav (arvestatud / mittearvestatud). Kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Hindamise meetodid ja hindetööd</th><th>Hindekriteeriumid</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> Vestlus/küsimustele vastamine – õppija selgitab stukkdekoori ajaloolist tausta ja eristab näidete varal stiile; annab ülevaate materjalikasutusest, töövõtetest ja töövahenditest; arutleb, analüüsib, määratleb, illustreerib vestluse temaatikat juhtumi ja/või näidete varal. Praktiline töö : Viimistluskihtide avamine – õppija sondeerib restaureeritava stukkdetaili viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid Stukkdekoori restaureerimine ja taastamine – puhastab ja eemaldab vanad viimistluskihid; valmistab valuvormi; valab, puhastab, kuivatab, viimistleb ja kuivatab kipsist stukkdekoori elemente ja detaile; töötab ennast ja teisi juhtivalt </td><td> Tulemus – „A“ (arvestatud): õppija on sooritanud hindetööd tähtaegselt ning omandanud õpiväljundid lävendi tasemel </td></tr> </tbody> </table>		Hindamise meetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid	Vestlus/küsimustele vastamine – õppija selgitab stukkdekoori ajaloolist tausta ja eristab näidete varal stiile; annab ülevaate materjalikasutusest, töövõtetest ja töövahenditest; arutleb, analüüsib, määratleb, illustreerib vestluse temaatikat juhtumi ja/või näidete varal. Praktiline töö : Viimistluskihtide avamine – õppija sondeerib restaureeritava stukkdetaili viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid Stukkdekoori restaureerimine ja taastamine – puhastab ja eemaldab vanad viimistluskihid; valmistab valuvormi; valab, puhastab, kuivatab, viimistleb ja kuivatab kipsist stukkdekoori elemente ja detaile; töötab ennast ja teisi juhtivalt	Tulemus – „A“ (arvestatud): õppija on sooritanud hindetööd tähtaegselt ning omandanud õpiväljundid lävendi tasemel
Hindamise meetodid ja hindetööd	Hindekriteeriumid				
Vestlus/küsimustele vastamine – õppija selgitab stukkdekoori ajaloolist tausta ja eristab näidete varal stiile; annab ülevaate materjalikasutusest, töövõtetest ja töövahenditest; arutleb, analüüsib, määratleb, illustreerib vestluse temaatikat juhtumi ja/või näidete varal. Praktiline töö : Viimistluskihtide avamine – õppija sondeerib restaureeritava stukkdetaili viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid Stukkdekoori restaureerimine ja taastamine – puhastab ja eemaldab vanad viimistluskihid; valmistab valuvormi; valab, puhastab, kuivatab, viimistleb ja kuivatab kipsist stukkdekoori elemente ja detaile; töötab ennast ja teisi juhtivalt	Tulemus – „A“ (arvestatud): õppija on sooritanud hindetööd tähtaegselt ning omandanud õpiväljundid lävendi tasemel				

järgides tööplaani, töotervishoiu, tööohutus- ja keskkonnaohutusnõudeid		
Iseseisev töö: Restaureerimistöde aruanne – õppija dokumenteerib praktilise töö protsessi ja koostab tööde aruande; vormistab aruande vastavalt nõuetele, lisades sinna kõik aruannet täiendavad materjalid (fotod, skeemid, joonised, lisad); kasutab aruande koostamisel ja teabe hankimiseks erialast kirjandust ning erinevaid internetipõhiseid otsinguparameetreid Eneseanalüüs – koostab aruande osana eneseanalüüsi hinnates oma teadmiste taset; tööülesannetega toimetulekut; isiklikku töö panust restaureerimisprotsessis; põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; analüüsib ennast ja oma tegevust juhendajana; hindab enda kui meeskonnaliikme panust, annab konstruktiivset tagasisidet, mille seostab ülesannete lahendamisel kogetud meeskonnatöö kogemusega. Funktsionaalne lugemine – vastavalt tööjuhendile töö erialase kirjanduse, õppematerjalide ja õigusaktidega jms		Tulemus – „A“ (arvestatud): õppija on iseseisvalt koostanud ja tähtaegselt esitanud nõuetele vasta-va iseseisva tööd ning omandanud õpiväljundid lävendi tasemel
Kokkuvõtva hinde kujunemine		Õpilane on omandanud kõik õppekava õpiväljundid lävendi tasemel ja sooritanud hindetööd, praktilised ülesanded sh. iseseisva töö.
Teemad, alateemad	1.KIPSITÖÖD JA STUKKDEKOOR Stukkdekoori ajalugu. Erinevad ajastud ja stiilinäited, tuntumad meistrid. Kipsi liigid ja omadused, lisandid. Kipsisegu valmistamine. Stukkdekoori ja kipsstõmmiste valmistamise meetodid, traditsioonilised töövõtted ja tehnikad ,kasutatavad töövahendid. Valuvormi materjalid. Valuvormi valmistamise võimalused. Ühe- ja kaheosalise kipsvormi võtmine. Kipsivormi valamine. Kipsmudeli töötlemine. Kipsstõmmiste ja stukkornamendi kinnitamine ja pinnatöötlus. Viimistlemine (värvimine ja kuldamine). Töotervishoid ja töökeskkonna ohutusnõuded. 2.STUKKDEKOORI PARANDUSED JA RESTAUREERIMINE. Kahjustuste määramine ja dokumenteerimine. Jäljendi ja mudeli tegemine, erinevad võimalused. Materjalide ja töövahendite valik. Stukkdekoori puhastamine ja sondeerimine. Stukkdekoori parandustööd. Kultuuripärandi uurimise ja dokumenteerimise nõuded.	
Õppemeetodid	Interaktiivne loeng, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, analüüsiv kirjutamine, õpimapp, tööplaani koostamine, dokumenteerimine, fotografeerimine	
Õppematerjalid	Õpetaja koostatud õppematerjalid ja juhendid Majatohter Zosa P. Kaila Tln.1999 Maja ABC P:Hemgren; H. Wannfors 2007 Krohvi-ja plaatimistöed A. Šepeljov Tln.1974 Ehitusmaterjalid H. Pärnamägi Oma Maja 4 Äripäeva Kirjastus 2005 Sammuli, J. Krohvitööd. J. Samuli Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus 2001	

tehnoloogiat	• sondeerib ja avab vajadusel restaureeritava pinna viimistluskihid kasutades asjakohaselt keemilisi ja mehaanilisi töövõtteid • markeerib ja eemaldab avatäitelt klaasid ,metallmanused ja üleliigsed detailid • eemaldab vajadusel vanad viimistluskihistused kasutades nii termilise, keemilise kui mehhaanilise eemaldamise võimalusi • parandab ja vajadusel proteesib avatäite kahjustused kasutades asjakohaseid töövõtteid ja materjale • krundib pinna, kasutades selleks sobivaid materjale ja töövõtteid • valmistab kiti ja kitib avatäite • klaasib avatäite ja vajadusel asendab purunenud klaasid • viimistleb avatäite järgides materjalide tootja kasutusjuhendeid ja tööülesannet • puhastab, viimistleb ja kinnitab avatäite metallist sulused ja manused • hoiab tööprotsessi käigus korras töövahendid, hooldab neid vastavalt vajadusele tööprotsessi jooksul • teeb vajadusel asjakohaseid ja põhjendatud muudatusi esialgsesse restaureerimisplaanis • parandab töö käigus tekkinud vead, kasutades selleks sobivaid meetodeid • tagab valmisdetailide kaitse niiskuse, vee jms eest tööprotsessi jooksul • korrastab ja puhastab töökoha, seadmed ja kaitsevahendid, juhindudes nende kasutus- ja hooldusjuhendist ning üldtunnustatud heast tavast • teostab töö tulemuslikult, kvaliteetselt ja õigeaegselt ning teavitab töid segavatest või takistavatest faktoritest • dokumenteerib ja jäädvustab avatäidete restaureerimise protsessi
3.Töötab tavalises kui ka uudes töösituatsioonis ennast ja teisi juhtivalt, planeerib ja juhendab töö- ja õppesituatsioone ning kontrollib ja arendab enda kui ka teiste tegevust vastutades tööülesannete täitmise eest	• juhendab vajadusel kaastöötajaid /praktikante töövõtete omandamisel ,töövahendi kasutamisel ja hooldamisel • suunab kaastöötajaid /praktikante töötama distsiplineeritult ja positiivse rutiini alusel nii tavalises kui uudes töösituatsioonis • töötab meeskonna liikmena kui ka iseseisvalt erinevatel tööloikudel vahelduvates olukordades • eristab isiklikku ja kollektiivset vastutusalala • hindab enda ja teiste töö valmidusastet ning kvaliteeti • lahendab probleemsituatsioone rakendades asjakohaseid lahendusi ja meetodeid • edastab kaastöötajatele konkreetseid töökorraldusi töö tulemuslikuks teostamiseks kui ka valmiva töö kvaliteedi kohta • juhendab kaastöölisi valitud ehitusmaterjalide kasutamisel, et ei rikutaks ehitusfüüsika põhitõdesid ning energiatõhusa ja säästva ehitamise põhimõtteid • arendab enda kui ka teiste tegevust vastutades tööülesannete täitmise eest
4.Analüüsib adekvaatselt ennast ja oma tegevust, teeb vajadusel ettepanekuid töötulemuste	• koostab kogutud ja dokumenteeritud info põhjal restaureerimistööde aruande • analüüsib tööülesannetega toimetulekut tööde teostamisel • hindab arendamist vajavaid aspekte

parandamiseks	• teeb vajadusel ettepanekuid töötulemuste parendamiseks • analüüsib oma kutseoskusi, töö panust ja tähtsust restaureerimisprotsessis • kasutab aruande koostamisel kaasaegseid infotehnoloogiavahendeid • koostab kokkuvõtte tööde ja eneseanalüüsi tulemustest ning vormistab selle korrektses eesti keeles kasutades info-tehnoloogiavahendeid • argumenteerib ja edastab otstarbekalt, loogiliselt ja selgelt oma seisukohti ning eriala valdkonna põhioskusi ja teadmisi • koostab aruande osana eneseanalüüsi • leiab iseseisvalt teavet edasiõppimise, täiendus- ja ümberõppe võimaluste kohta, kasutades erinevaid eesti- ja võõrkeelseid teabeallikaid	
Hindamine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (tulemus „A“ – arvestatud / „MA“ – mittearvestatud). Kujundav hindamine toimub kogu õppeprotsessi jooksul	
Hindamismeetodid ja hindetööd		Hindekriteeriumid
Teemakeskne intervjuu - õppija annab ülevaate avatäidete kahjutustest ja nende põhjustest; restaureerimise võimalustest ja meetoditest, restaureerimistöde planeerimisest Praktiline töö: Avatäite restaureerimine — õppija valib ja valmistab tööks ette materjalid ja töövahendid; markeerib ja eemaldab avatäitelt klaasid, metallmanused; eemaldab vanad viimistluskihtid; parandab/proteesib/pahteldab avatäite puidukahjustused; krundib, klaasib ja kitib avatäite ning puhastab, viimistleb ja kinnitab avatäite metallist manused, järgides restaureerimistöde plaani, tööde tehnoloogilist järjekorda, töö- ja tootejuhiseid ning dokumenteerib ja jäädvustab avatäidete restaureerimise protsessi Iseseisev töö: Restaureerimistöde aruanne – õppija dokumenteerib praktilise töö protsessi ja koostab tööde aruande; vormistab aruande vastavalt nõuetel, lisades sinna kõik aruannet täiendavad materjalid (fotod, skeemid, joonised, lisad); kasutab aruande koostamisel ja teabe hankimiseks erialast kirjandust, Kultuurimälestiste riikliku registrist informatsiooni ning erinevaid internetipõhiseid otsinguparameetreid Eneseanalüüs – õppija koostab aruande osana eneseanalüüsi hinnates oma teadmiste taset; tööülesannetega toimetulekut; isiklikku töö panust restaureerimisprotsessis; põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; analüüsib ennast ja oma tegevust juhendajana; hindab enda kui meeskonnaliikme panust, annab konstruktiivset tagasisidet, mille seostab ülesannete lahendamisel kogetud meeskonnatöö kogemusega. Funktsionaalne lugemine – vastavalt tööjuhendile töö erialase kirjanduse, õppematerjalide ja õigusaktidega jms		Tulemus – „A“ (arvestatud): õppija on sooritanud hindetöö tähtaegselt ning omandanud õpiväljundid lävendi tasemel.
Kokkuvõtva hinde kujunemine	Õppija on omandanud kõik õppekava õpiväljundid lävendi tasemel ja sooritanud hindetööd, praktilised ülesanded sh iseseisva töö	
Teemad, alateemad	1.AKNAD. Ajalooline ülevaade. Aknatüübid ja nende kasutusala. Puitakende kahjustused (niiskuskahjustused, hallitus ja mädanik). Akna väärtuskriteeriumite määramine ja restaureerimismeetodite valik. Akna seisundi hindamine. Eeltööd (klaasi märgistamine ja värvi eemaldamine). Puitosade proteesimine ja raamide rihtimine. Veeninade ja aknalaudade restaureerimine ja paigalduse nõuded. Tööriistad	

	ja materjalid. Akende klaasimine ja klaasi hooldamine. Akende kittimine, kiti tüübid, omadused, kasutamine ja valmistamine. Kitilambi kasutamise põhimõtted. Akende metallmanuste tüübid ja sulused. Akna manuste ja suluste korrastamine. Puitakende viimistlemine (puidukaitse, kruntimine, värvimine). Viimistlemisel kasutatavad värvitüübid, nende omadused ja kasutamine. Aknaluugid, nende valmistamine ja paigaldus. Akende hooldamine ja tihendamine. Säästvad töövõtted. Töötervishoid ja tööohutuse nõuded. 2. UKSED. Ajalooline ülevaade. Uste tüübid (raamused, tahvelused, kombineeritud ukSED, põõnuksed). soojustusega ja soojustuseta ukSED ja stiilid. Ukse osad (framuugid ehk valgimik, tiivad, impost). Ukse ehitus. Enamlevinud vead ja kahjustused, nende tekkepõhjused. Ukse seisundi ja kahjustuste hindamine. Ukse väärtuskriteeriumite määramine. Restaureerimisülesande püstitamine ja restaureerimismeetodi valik. Vajalikud tööriistad ja materjalid. Uste restaureerimine (piida ja lävepaku parandamine, proteesimine ja rihtimine). Värvikihtide uurimine, värvisondaažide eksponeerimine, kahjustatud kihtide eemaldamine. Uste metallmanuste ja suluste korrastamine. Uste viimistlemisel kasutatavad värvitüübid, nende omadused ja kasutamine. Puidulõiked ja kaunistused, nõuded nende restaureerimisel. Uste turvalisus ja soojapidavus. Töötervishoid ja tööohutuse nõuded. 3.VÄRAVAD. Enamlevinud vead ja kahjustused Väravate seisundi ja kahjustuste hindamine. Väravalaudise kahjustused sõltuvalt laudise tüübist (horisontaal-, vertikaal-, diagonaal-, hõre ja tihe laudis). Väravaraamide ja piitade kahjustused. Värvikihtide uurimine, värvisondaažide eksponeerimine, kahjustatud kihtide eemaldamine. Väravate metallmanuste ja suluste korrastamine, kasutatavad materjalid ja töövahendid. Väravate restaureerimise tehnoloogiline järjekord. Töötervishoid ja töökeskkonna ohutusnõuded
Õppemeetodid	Loeng, demonstratsioon, kirjalik töö, kirjanduse lugemine, praktiline töö, iseseisev töö, analüüsiv kirjutamine, tööplaani koostamine, dokumenteerimine, fotografeerimine
Õppematerjalid	Õpetaja koostatud õppematerjalid ja juhised Vana aken L.Täheväli Stroh Maja ABC P:Hemgren;H.Wannfors 2007 Kodu vana majas T. Elvisto ; R.Pere 2006 Remont. Maalri-ja parandustööd I Ehitame Tln. 1998 Oma Maja 5 Äripäeva Kirjastus 2006 Säästva renoveerimise infokeskus. Nõuanded, http://www.renoveeri.net 02.02.2009 Loit, M. Akende ajalugu, puitaken ja selle remontimine. http://www.muinas.ee/4665 02.02.2009 Loit, M. Hea aken. http://www.muinas.ee/4665,02.03.2009 Loit, M. Välisüksajalugu, parandamine ja värvimine. http://www.muinas.ee/4665 02.02.2009 Restaureerimise põhimõtted, ehitustehnoloogia ja materjalid: artiklid Rootsi ajakirjast „Kulturmiljövard“. Tõlkijad Sack, Kaia; Saluäär, Anu. Rootsi Riigi Muinsuskaitseamet. Stockholm 2005